

Test: AAA_2534#01#Q16#01 (EDUMAN)

Fenn: 2534 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı

Sual sayı: 700

1) Sual:Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınır?

- A) istehsalın təşkili tipləri;
- B) istehsalın təşkili üsulları;
- C) özəlləşdirmə prosesinin sürəti;
- D) əhalinin dini etiqatı;**
- E) müəssisənin nizamnamə kapitalının miqdarı;

2) Sual:Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- A) istehsalın təşkili tipləri;
- B) istehsalın təşkili üsulları;
- C) ett-nin istiqamətləri;
- D) mexaniki amillər;
- E) istehsalın təşkili prinsipləri;

3) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- A) elektirikləşdirmənin inkişafı;
- B) kimyalaşdırmanın inkişafı;
- C) kooperasiyalaşma;
- D) özəlləşdirmə prosesinin sürəti;**
- E) avtomatlaşdırmanın inkişafı;

4) Sual:Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınmır?

- A) faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- B) su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- C) istehsalın təşkili üsulları;
- D) təbii su yolunun mövcudluğu;
- E) əhalinin dini etiqat;

5) Sual:Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- A) istehsalın təşkili tipləri;
- B) istehsalın təşkili üsulları;
- C) istehsalın ictimai təşkili formaları;
- D) mexaniki amillər;
- E) istehsalın təşkili prinsipləri;

6) Sual:Aşağıdakıların hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən təbii amillərə aid deyil?

- A) faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- B) su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- C) iqlim şəraiti;
- D) təbii su yolunun mövcudluğu;
- E) əhəlinin yaş strukturu;

7) Sual:Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- A) nəqliyyat amili;
- B) təbii amillər;
- C) mexaniki amillər;
- D) texniki amillər;
- E) demoqrafik amillər;

8) Sual:Sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən amillərin hansının təsiri nəticəsində müxtəlif növ materialdan eyni məhsul alınması imkanı yaranır?

- A) elektrifikasişmanın inkişafı;
- B) kimyalaşdırmanın inkişafı;
- C) kooperasiyalaşma;
- D) korporasiyalaşma;
- E) avtomatlaşdırmanın inkişafı;

9) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- A) nəqliyyat amili;
- B) istehsalın təşkili üsulları;**
- C) ett-nin istiqamətləri;
- D) istehsalın ictimai təşkili formaları;
- E) demoqrafik amillər;

10) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- A) elektirikləşdirmənin inkişafı;
- B) kimyalaşdırmanın inkişafı;
- C) kooperasiyalaşma;
- D) korporasiyalaşma;**
- E) avtomatlaşdırmanın inkişafı;

11) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- A) istehsalın təmərküzləşdirilməsi;
- B) istehsalın ixtisaslaşması;
- C) kooperasiyalaşma;
- D) korporasiyalaşma;**
- E) istehsalın kombinəlməsi;

12) Sual:Sənaye əmək bölgüsünün hansı növündə formalaşır?

- A) İctimai əmək bölgüsü;
- B) Ümumi əmək bölgüsü;**
- C) Şəxsi əmək bölgüsü;
- D) Fərdi əmək bölgüsü;
- E) Texniki əmək bölgüsü.

13) Sual:əmək bölgüsünün hansı növündə xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır?

- A) İctimai əmək bölgüsü;
- B) Ümumi əmək bölgüsü;**
- C) Şəxsi əmək bölgüsü;

- D) Fərdi əmək bölgüsü;
- E) Texniki əmək bölgüsü.

14) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- A) istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- B) iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- C) ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması;
- D) xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi;**
- E) iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.

15) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- A) istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;**
- B) iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- C) istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- D) sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- E) iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.

16) Sual:Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- A) idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;
- B) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- C) əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;**
- D) iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- E) istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə

17) Sual:Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

- A) texnoloji istehsal üsuluna görə;
- B) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;**
- C) əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- D) iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- E) istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.

18) Sual:Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- A) iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- B) ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- C) istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- D) sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- E) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.

19) Sual:Texniki əmək bölgüsü nədir?

- A) istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir;
- B) ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır;
- C) iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- D) müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- E) müəssisə miqyasında istifadə olunan in-san əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.

20) Sual:Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- A) iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- B) sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- C) ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- D) müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- E) müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.

21) Sual:İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- A) fərdi, seriyalı, kütləvi;
- B) mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- C) fərdi, texniki, texnoloji;
- D) ümumi, xüsusi, fərdi;
- E) fiziki, mexaniki, texnoloji.

22) Sual:Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- A) istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi
- B) iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
- C) istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
- D) ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- E) hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi

23) Sual:Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- A) tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
- B) istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;**
- C) qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
- D) yüngül və ağır sənaye;
- E) hasilat və emal sənayesi sahələri.

24) Sual:Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye sahəsinə aid deyil?

- A) neft hasilatı;
- B) apatit hasilatı;
- C) ağac məmulatları istehsalı;
- D) tikinti materialları istehsalı;
- E) kimiyəvi xammal hasilatı

25) Sual:Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsnifləşdirilir?

- A) hasilat və emal sənayesi
- B) hasilat sənayesi və balıq sənayesi;
- C) yüngül və yeyinti sənayesi
- D) yüngül və ağır sənaye;
- E) «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri

26) Sual:əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- A) istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;

- B) müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- C) sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;
- D) bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;**
- E) sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir

27) Sual:Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- A) kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- B) belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- C) belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- D) belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- E) belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

28) Sual:İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- A) aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- B) aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- C) əşya, texniki, fiziki
- D) texnoloji, əşya, mexaniki
- E) əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

29) Sual:Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- A) istehsal-texniki formada
- B) hissə formasında
- C) əşya formasında
- D) texnoloji mərhələ üzrə
- E) avadanlıq formasında

30) Sual:Sənayedə ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- A) əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- B) aqreqat, əşya və istehsal-texniki

- C) əşya, texniki, mexaniki;
- D) fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;
- E) hissə, istehsal-texniki, mexaniki

31) Sual:Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- A) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- B) özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir**
- C) müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- D) eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- E) özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

32) Sual:İxtisaslaşdırma nədir?

- A) konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir**
- B) müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- C) müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- D) müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- E) müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

33) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir?

- A) Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- B) Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- C) Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir**
- D) Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur
- E) Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir.

34) Sual:əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır?

- A) aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- B) xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə**
- C) şaquli, üfqi və qarışıq

D) alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

E) fərdi, seriyalı və kütləvi

35) Sual:Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

A) istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir

B) texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.

C) birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.

D) müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

E) oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.

36) Sual:Qarışıq kombinəlaşma tipi nə vaxt olur?

A) xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda

B) xammal ardıcıl emal olunanda

C) xammal kompleks emal olunanda

D) məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

E) müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda

37) Sual:Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlaşmaya, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

A) müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi

B) müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır;

C) işçilərin sayının azalması;

D) müxtəlif istehsalların birliyi;

E) anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi;

38) Sual:İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlaşmanın qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

A) ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir;

B) ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlaşma isə məhdudlaşdırır;

C) ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir;

D) ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir

E) ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlaşma isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır

39) Sual:Sənaye müəssisəsində bir il ərzində məmulat istehsalında dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan məbləği 189540 min manat olarsa onda günlük bitməmiş istehsalın məbləği nə qədər olar?

- A) 519,3 min manat;
- B) 520,7 min manat;
- C) 522,1 min manat;
- D) 523,6 min manat;
- E) 526,5 min manat;

40) Sual:Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir?

- A) istehsal ehtiyatları
- B) bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- C) gələcək dövrün xərcləri
- D) anbarda olan hazır məhsul
- E) hesablarda olan vəsaitlər

41) Sual:Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda daha çox xüsusi çəkiyə malikdir?

- A) istehsal ehtiyatları
- B) bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- C) gələcək dövrün xərcləri
- D) anbarda olan hazır məhsul
- E) hesablarda olan vəsaitlər

42) Sual:Sənaye müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- A) 25;
- B) 20;
- C) 15;
- D) 10;
- E) 5.

43) Sual:Sənaye müəssisənin dövriyyə vəsaitləri nədir?

- A) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- B) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- C) öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- D) müəssisənin dövriyyə fondları və tədavül fondlarının hasilidir;
- E) müəssisənin öz pul vəsaitinin fasiləsiz dövranını təmin etmək məqsədilə dövriyyə və tədavül fondlarının yaınmasına avans edilmiş pul vəsaitinin məcmusudur.

44) Sual:İstehsal ehtiyatlarının növləri hansılardır?

- A) cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- B) uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- C) cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- D) cari, istehsal, satış, sığorta
- E) istehsal, satış, xidmət, cari

45) Sual:Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- A) agentlər;
- B) dilerlər;
- C) distributerlər;
- D) kommissiyajerlər;
- E) konsaltinq təşkilatı.

46) Sual:Sənaye müəssisəsinin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- A) məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;
- B) bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- C) plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanmasında;
- D) potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;
- E) bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında.

47) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

A) müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması;

B) işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması;

C) müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi

D) müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi;

E) bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması.

48) Sual:Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

A) istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;

B) məhsul çeşidinin planlaşdırılması;

C) satışdan sonrakı xidmətin təşkili;

D) yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

E) məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili.

49) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

A) daxili mühitin təhlili;

B) istehlakçıların (alıcıların) təhlili;

C) bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması;

D) qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması;

E) xarici mühitin təhlili.

50) Sual:Birja məhsuluna görə birjaların hansı növləri var?

A) istehsal, kommersiya, fond;

B) əmtəə, fond, valyuta;

C) texniki, texnoloji, iqtisadi;

D) universa, beynəlxalq, ixtisaslaşmış;

E) qapalı, açıq, qarışıq.

51) Sual:Diler:

- A) birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir;
- B) öz adından və öz vəsaitinə əmtəələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- C) əmtəələrin daşınmasını təşkil edən şəxsdir;
- D) birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;
- E) əmtəələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir.

52) Sual:Broker:

- A) əmtəələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir;
- B) öz adından və öz vəsaitinə əmtəələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- C) Qiymətli kağızların və ya onların sertifikatlarının saxlanmasını, yaxud uçotunu və qiymətli kağızlara olan hüquqların keçməsi üzrə xidmətləri həyata keçirən şəxsdir;
- D) birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;
- E) birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir.

53) Sual:əmtəə birjası

- A) müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən topdansatış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- B) müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən pərakəndəsətış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- C) müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində qiymətli kağızların satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- D) müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində valyuta satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- E) müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində dövlət satınalmalarını həyata keçirən qurumdur.

54) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının I mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- B) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

- C) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- D) seçilmiş məhsulgöndərənə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- E) firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.

55) Sual:Sənaye müəssisələrinin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 8**
- E) 7

56) Sual:Maddi-texniki təminat nədir?

- A) müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- B) müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir;
- C) müəssisədə istehsalın material resurslar və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir;**
- D) müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir;
- E) müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir;

57) Sual:Marketing nədir?

- A) müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir;
- B) müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir;
- C) bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir;**
- D) bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir;
- E) idarəetmənin metodlarından biridir.

58) Sual:Sənaye əhəmiyyətli müxtəlif yataqların nisbi iqtisadi səmərəliliyi necə hesablanır?

- A) $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h - N$
- B) $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) \times N$
- C) $S = S_k + S_h - (E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N)$
- D) $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) / N$
- E) $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N$**

59) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aiddir?

- A) İstehsal tsiklinin uzunluğunun böyüdülməsi;
- B) Bitməmiş məhsulun miqdarının artırılması;
- C) Fondtutumunun səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- D) Maşın, mexnizm və məmulatın çəksinin azaldılması;**
- E) Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.

60) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- A) Xammaldan kompleks istifadə olunması;
- B) Tullantıların təsərrüfat dövriyyəsinə cəlb edilməsi;
- C) İstehsal itkilərinin və tullantılarının minimuma endirilməsi;
- D) Maşın, mexnizm və məmulatın çəksinin azaldılması;
- E) Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.**

61) Sual:Sənaye müəssisələrində əsas materiallar nədir?

- A) normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən materiallar;
- B) istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar
- C) normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən və istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar
- D) istehsal edilən məhsulun “baş substansiyasını” təşkil edən materiallar;**
- E) məhsulun qablaşdırılmasında istifadə olunanmateriallar

62) Sual:Tədavül fondlarına daxildir:

- A) bitməmiş istehsal
- B) hazır məhsul**
- C) maşın və avadanlıqlar
- D) gələcək dövrün xərcləri;
- E) istehsal ehtiyatları

63) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- A) xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar

- B) yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- C) köməkçi materiallar
- D) tara və tara materialları
- E) alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar

64) Sual: Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

- A) anbardakı hazır məhsul
- B) az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- C) yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- D) pul vəsaitləri
- E) debitor borcları

65) Sual: Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- A) istehsal ehtiyatları və qurğuları
- B) dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- C) gələcək dövrün xərcləri və btürücü qurğular
- D) dövriyyə fondları və tədavül fondları
- E) pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr

66) Sual: Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- A) tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- B) pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- C) gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- D) yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- E) istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

67) Sual: Sənayenin dövriyyə fondları nədir?

- A) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- B) istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- C) öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

D) istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

E) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

68) Sual:Mineral xammala nə daxil deyil?

A) plastik kütlə

B) dəmir filizi

C) miss filizi

D) neft

E) qum

69) Sual:əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

A) torpaq

B) kapital

C) əmək (iş qüvvəsi)

D) sahibkarlıq qabiliyyəti

E) xammal

70) Sual:Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

A) səmərə;

B) milli gəlir

C) səmərənin onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərə nisbəti;

D) istehsala sərf olunan məsrəflər;

E) ümumi milli məhsul.

71) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

A) nisbi göstəricidir

B) mütləq göstəricidir.

C) həcm göstəricisidir

D) ölçüyə gəlməyən göstəricidir.

E) xərc göstəricisidir

72) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

A) nisbi göstəricidir.

B) mütləq göstəricidir.

C) müqayisəli göstəricidir.

D) faiz göstəricisidir.

E) xərc göstəricisidir

73) Sual:İqtisadi səmərə nədir?

A) ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi;

B) ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində əsas fəaliyyətilə əlaqədar çəkilən xərclərin cəmi;

C) ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən əldə edilən nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə;

D) ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə;

E) ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.

74) Sual:İstehsal proqramında:

A) planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

B) işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

C) ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;

D) müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

E) müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

75) Sual:Proqnoz nədir?

A) perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

B) idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;

C) yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;

D) istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;

76) Sual: Proqram nədir?

A) proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;

B) dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlər 'əzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;

C) elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;

D) strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

E) məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.

77) Sual: Plan nədir?

A) məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;

B) müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur;

C) uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;

D) dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

E) perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.

78) Sual: İdarəetmənin metodları hansılardır?

A) inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;

B) inzibati; texnoloji

- C) iqtisadi; təşkilatı;
- D) sosial-psixoloji, texnoloji;
- E) iqtisadi; texnoloji, operativlik

79) Sual:Sənayedə idarəetmə nədir?

- A) əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq üçün əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təşkili və uzlaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir
- B) bazardakı tələbi öyrəniş, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir
- C) qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət növlərinin məcmusudur
- D) əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- E) sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.

80) Sual:Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) fondverimi göstəricisi;
- B) materialtutumu göstəricisi;
- C) rentabellik səviyyəsi;
- D) əmək məhsuldarlığı;
- E) mənfəətin kütləsi.

81) Sual:Elmi-texniki tərəqqinin planlaşdırılmasında planlaşdırmanın hansı metodu geniş tətbiq olunur?

- A) balans metodu
- B) proqram məqsədli metod**
- C) normativ metod
- D) qrafik metodu
- E) şəbəkə metodu

82) Sual:Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- A) kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri;**
- B) texnolojilik göstəriciləri;

- C) məhsulun estetik göstəriciləri;
- D) iqtisadi göstəricilər;
- E) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

83) Sual:Sənaye müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- A) proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;
- B) planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;**
- C) təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- D) planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- E) təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.

84) Sual:Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- A) idarəçilikdə hüquq prinsipi;
- B) idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;**
- C) idarəçilikdə birqərarlıq prinsipi;
- D) idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;
- E) idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.

85) Sual:Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- A) avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- B) idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;**
- C) düzxətlik prinsipi;
- D) ahəngdarlıq prinsipi;
- E) paralellik prinsipi.

86) Sual:İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) matris sxemi;
- B) koordinasiya;
- C) Təşəbbüskarlıq;
- D) məqsədlərin müəyyən edilməsi;**
- E) lisenziyalaşdırma.

87) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyalarına aid deyil?

- A) planlaşdırma
- B) təşkilətmə
- C) operativ tənzimləmə
- D) uçot və nəzarət
- E) əməyin stimullaşdırılması

88) Sual:Sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- A) mərkəzləşmə və qeyri-mərkəzləşmə formalarının optimal uzlaşdırılması
- B) planlaşdırma və proqnozlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət**
- C)) hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması, operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə, stimullaşdırma
- D) icarənin demokratikləşdirilməsi, planlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət
- E) bazarda tələbatın müəyyənləşdirilməsi, bazarın seqmentləşdirilməsi, inzibati və iqtisadi metodların tətbiqi

89) Sual:Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) əmtəlik məhsulun həcmi;
- B) əmək haqqı fondu;
- C) realizə olunmuş məhsulun həcmi;
- D) əmək məhsuldarlığı;**
- E) mənfəətin kütləsi.

90) Sual:İdarəetmə sistemi nədir?

- A) idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- B) idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- C) idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;**
- D) müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;
- E) idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.

91) Sual: Sənayenin hansı sahəsində müasir yüksək məhsuldar dəzgah, avadanlıqlar quraşdırılmışdır və burada ixtisaslı fəhlələr, mühəndis-texnik

işçiləri işləyir?

- A) maşınqayırma
- B) metallurgiya
- C) kimya sənayesi
- D) neft sənayesi
- E) elektroenergetika

92) Sual: İstehsal texnologiyasının hansı sahəsi özündə işləmə, emal, yığma, tökmə, şamplama, qablaşdırma və başqa texnologiyaları özündə əks etdirir?

- A) maşınqayırma
- B) metallurgiya
- C) kimya sənayesi
- D) neft sənayesi
- E) elektroenergetika

93) Sual:Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- A) sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi
- B) istehsalın kimyalaşdırılması
- C) istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi
- D) sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması
- E) sənaye istehsalının tərəküzləşdirilməsi

94) Sual:Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- A) sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, tərəküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- B) istehsalın tərəküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
- C) istehsalın tərəküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- D) sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- E) sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, tərəküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması

95) Sual:ən çox enerji istehlak edən maddi istehsal sahəsi hansıdır?

- A) ictimai iaşə

- B) rabitə
- C) tikinti
- D) kənd təsərrüfatı
- E) sənaye**

96) Sual:Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- A) yüngül
- B) yeyinti
- C) maşınqayırma**
- D) metallurgiya
- E) yanacaq

97) Sual:Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- A) mexanikləşdirmə
- B) mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
- C) struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması**
- D) elektrikləşdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması
- E) sənayenin kimyalaşdırılması

98) Sual: ETT əsas istiqamətləri:

- A) mexanikləşdirmə, kimyalaşdırma, biotexnologiya
- B) mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, kimyalaşdırma
- C) avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, elektrikləşdirmə
- D) kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektrikləşdirmə**
- E) kimyalaşdırma, elektrikləşdirmə, gen injeneriya

99) Sual: İstehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəriciləri:

- A) istehsalın, əməyin, idarəemənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- B) istehsalın, əməyin və işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı**
- C) məhsulun, əməyin, işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- D) məhsulun, istehsalın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı

E) əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı

100) Sual: Aşağıdakılardan hansı kimyəvi metodlara aid deyil?

A) kristallaşdırma

B) süzmə

C) çökdürmə

D) rektifikasiya

E) ekstraksiya

101) Sual: Sənaye müəssisəsində fəhlələrin ümumi sayı 400 nəfər, əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayı isə 250 nəfər olarsa onda müəssisədə əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi nə qədər olar?

A) 160 %

B) 65,2%

C) 62,5%

D) 162%

E) 82,5%

102) Sual: Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

A) elmin maddi-texniki bazası

B) elmi kadrlar

C) informasiya

D) nəqliyyat vasitələri

E) elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu

103) Sual: Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

A) elmin maddi-texniki bazası

B) elmi kadrlar

C) informasiya

D) maliyyə resursları

E) elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu

104) Sual: Elm – texnika – istehsal sistemində əsas həlqə nə sayılır?

- A) elm
- B) texnika
- C) texnologiya
- D) istehsal
- E) innovasiya

105) Sual: ETT neçə forması var?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

106) Sual: ETT hansı formaları mövcuddur?

- A) istehsal və qeyri-istehsal
- B) təkamül və inqilab
- C) daxili və xarici
- D) mütərəqqi və tənəzzül
- E) elmi-texniki və operativ istehsal

107) Sual: ETT müəyyən edən sahə:

- A) maşınqayırma, metallurgiya, kimya sənayesi
- B) neft sənayesi, maşınqayırma, elektroenergetika
- C) elektroenergetika, kimya sənayesi, yeyinti sənayesi
- D) kimya sənayesi, neft sənayesi, elektroenergetika
- E) maşınqayırma, kimya sənayesi, elektroenergetika

108) Sual: 1908-ci ildə Zaqafaziya respublikalarının əsas sənaye sahələrinin istehsal etdikləri məhsulun neçə faizə qədəri Azərbaycanın payına düşürdü? 02

- A) 80%-ə qədəri;

- B) 60%-ə qədər;
- C) 92%-ə qədər;
- D) 85%-ə qədər;
- E) 89%-ə qədər;

109) Sual:Sənaye nədir?

- A) istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məجمusudur;
- B) təbiətdən aldığı mineral və habelə kənd təsərrüfat xammalını mexaniki, termiki, kimyəvi və s. təsirlərə əsaslanan texnologiya ilə emal etməklə şəxsi istehlak və istehsal-texniki təyinatlı məhsullar istehsalı üçün fəaliyyət növüdür;
- C) mülkiyyət formasından asılı olmayaraq –mənfəət alınması məqsədi ilə məhsul istehsal edən və satan, xidmətlər göstərən hüquqi şəxs kimi müstəqil təsərrüfat subyektidir;
- D) torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məجمusudur.
- E) sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.

110) Sual: Sənaye inqilabı ilk dəfə harada baş vermişdir?

- A) Fransa
- B) Almaniya
- C) Böyük Britaniya
- D) Rusiya
- E) ABŞ

111) Sual: Ümumi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- A) xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- B) ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- C) müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- D) təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinləşdirmənin yaranması
- E) bütün sadalananlar

112) Sual: Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- A) fərdi müəssislər

- B) məhdud məsuliyyətli müəsisə
- C) səhmdar cəmiyyət
- D) istehsal, kommersiya və xidmət müəsisələri**
- E) şərikli və payçı müəsisələr

113) Sual: Müəsisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- A) kiçik, orta və iri müəsisələr
- B) məhdud məsuliyyətli müəsisə
- C) səhmdar cəmiyyət
- D) şərikli müəsisələr
- E) şərikli və payçı müəsisələr

114) Sual: Müəsisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- A) kiçik, orta və iri müəsisələr
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəsisələri
- C) məhdud məsuliyyətli müəsisə və səhmdar cəmiyyət**
- D) özəl müəsisə və müştərək müəsisə
- E) dövlət müəsisəsi və xarici müəsisə

115) Sual: Azərbaycanın neft sənayesində qazmanın klassik üsulu olan zərbə üsulu ilə axırıncı neft quyusu nə vaxt qazılıb?

- A) 1920-ci ildə
- B) 1922-ci ildə
- C) 1928-ci ildə
- D) 1930-cu ildə**
- E) 1924-cü ildə

116) Sual: Manufakturdan kapitalist maşınli sənayesinə keçid prosesi nə vaxtdan başlanmışdır?

- A) XIII əsrin sonu □ XIV əsrin əvvəllərindən
- B) XIV əsrin sonu □ XV əsrin əvvəllərindən
- C) XVI əsrin sonu □ XVII əsrin əvvəllərindən
- D) XVIII əsrin sonu □ XIX əsrin əvvəllərindən**

E) XX əsrin əvvəllərindən

117) Sual: əhalinin sosial rifah səviyyəsini təmin edən sahələrə aiddir:

- A) maşınqayırma və yeyinti sənayesi
- B) yüngül və yeyinti sənayesi**
- C) neft sənayesi və maşınqayırma
- D) kimya sənayesi və maşınqayırma
- E) neft sənayesi və elektroenergetika

118) Sual: Vahid əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- A) xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- B) ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- C) müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması**
- D) təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinləşdirmənin yaranması
- E) bütün sadalananlar

119) Sual: Xüsusi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- A) xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- B) ixtisaslaşmış sahələr formalaşır**
- C) müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- D) təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinləşdirmənin yaranması
- E) bütün sadalananlar

120) Sual: əmək bölgüsünün növləri hansılardır?

- A) ümumi və şəxsi
- B) ümumi, ictimai, şəxsi, individual
- C) ümumi, xüsusi, vahid**
- D) ictimai, şəxsi, vahid
- E) ictimai, şəxsi, individual

121) Sual: Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- A) təşkilati;
- B) təşkilati-texniki;
- C) iqtisadi-texniki;
- D) sosial-iqtisadi;**
- E) texnoloji-texniki;

122) Sual:Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində xalq təsərrüfatının hansı sahəsi əvəzsiz rol oynayır?

- A) rabitə;
- B) nəqliyyat;
- C) kən təsərrüfatı;
- D) xidmət sahələri;
- E) sənaye.**

123) Sual:Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- A) marketinq
- B) maliyyə
- C) sənayenin iqtisadiyyatı**
- D) əməyin iqtisadiyyatı
- E) menecment

124) Sual:Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil.

- A) sənayenin iqtisadiyyatı
- B) aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- C) tikintinin iqtisadiyyatı
- D) nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- E) əməyin iqtisadiyyatı**

125) Sual: Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- A) sənayedə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi;
- B) iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formaları, optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amillər, sahə iqtisadiyyatının

tənzimləmə qayda və vasitələri;

C) istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusunu təşkil edən sənaye sahəsi;

D) müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri;

E) mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi

126) Sual: Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

A) Makroiqtisadiyyat

B) Mezoiqtisadiyyat

C) Meqoiqtisadiyyat

D) Mikroiqtisadiyyat

E) Makro və mezoiqtisadiyyat

127) Sual: Sənayeyə necə tərif vermək olar?

A) səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur

B) kənd təsərrüfatının bir sahəsidir

C) komməriya təşkilatıdır;

D) maddi istehsalın bir sahəsidir;

E) maşınqayırmanın tərkib hissəsidir.

128) Sual: İstehsal proqrammasında istehsal gücünə tələb hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

A) natural

B) dəyər

C) əmək

D) bütün sadalananlar

E) sadalananlardan heç biri

129) Sual: İstehsal proqrammasında məhsulların yekcins təyinatına görə hansı ölçü tətbiq olunur?

A) natural

B) dəyər

C) əmək

- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

130) Sual: Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) əmtəlik məhsulun həcmi
- B) əmək haqqı fondu
- C) realizə olunmuş məhsulun həcmi
- D) əmək məhsuldarlığı**
- E) mənfəətin kütləsi

131) Sual: İstehsal proqramında:

- A) planda reallaşdırılan və əmtəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- B) işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- C) ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- D) müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- E) müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

132) Sual: Lizin qin formaları hansılardır?

- A) operativ və maliyyə;
- B) istehsal və satış;
- C) makroiqtisadi və mikroiqtisadi;
- D) icarə və kirayə;
- E) əmlak və torpaq.

133) Sual: Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- A) fərdi, seriyalı və kütləvi;
- B) istehsal, satış, idxal və ixrac;
- C) aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- D) konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

E) aqreqat, mexaniki, texniki.

134) Sual:Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- A) məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- B) məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;**
- C) məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- D) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;
- E) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.

135) Sual:Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- A) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır**

136) Sual:İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- A) bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- B) istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- C) yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- D) sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- E) sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması**

137) Sual: Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- A) kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri**
- B) texnolojilik göstəriciləri
- C) məhsulun estetik göstəriciləri
- D) iqtisadi göstəricilər
- E) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

138) Sual:Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- A) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır**
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

139) Sual:İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- A) müəssisələrin iriləşməsi
- B) müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- C) müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- D) texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- E) əmək bölgüsünün dərinləşməsi.

140) Sual:İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- A) fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- B) istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi;**
- C) istehsalın elektriklişdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılm
- D) istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;
- E) istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

141) Sual: İstehsal proqrammasında vahid məhsulun əmək tutumluğu və istehsal proqrammasının qiymətləndirilməsində hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

- A) natural
- B) dəyər
- C) əmək**
- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

142) Sual: Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) fondverimi göstəricisi

- B) materialtutumu göstəricisi
- C) rentabellik səviyyəsi
- D) əmək məhsuldarlığı
- E) mənfəətin kütləsi

143) Sual:əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- A) tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- B) iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- C) əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər;
- D) tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı;**
- E) işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;

144) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən İşin xarakteri ilə əlaqədar amillərə aid deyil?

- A) əmək şəraiti;
- B) əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;
- C) işin icrası üçün məsuliyyətin səviyyəsi;
- D) tələb edilən iş təcrübəsi və vərdislər;
- E) əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.

145) Sual:əmək məhsuldarlığı nədir?

- A) müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- B) konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir**
- C) bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- D) istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir
- E) istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir

146) Sual:əmək haqqı nədir?

- A) iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- B) vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- C) işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- D) işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;

E) müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;

147) Sual: Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- A) təqvim vaxtına görə
- B) faktiki iş vaxtına görə**
- C) hazırlanmış məmumatın sayına görə
- D) göstərilən xidmətin həcminə görə
- E) materialtutumuna görə

148) Sual: əmək məhsuldarlığının formaları.

- A) fərdi və ictimai**
- B) müəssisə, sahə və sənaye
- C) fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- D) fərdi və kollektiv
- E) [şəxsi və ictimai

149) Sual: Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- A) mənfəət
- B) amortizasiya ayırmaları
- C) kreditor borcları**
- D) səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər
- E) nizamnamə kapitalı

150) Sual: Sənaye müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- A) məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- B) əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- C) mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar**
- D) ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar
- E) nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar

151) Sual: Sənaye müəssisəsinin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- A) vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- B) ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- C) dövriyyə və vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- D) müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi**
- E) ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması

152) Sual:Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- A) dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- B) dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir**
- C) müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- D) vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- E) Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir

153) Sual:Sənaye müəssisəsində xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) əlavə kapital
- B) yığılmış mənfəət
- C) ehtiyat kapitalı
- D) mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- E) istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər**

154) Sual:Məhsulun maya dəyəri:

- A) məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir;
- B) məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmusunu əks etdirir;**
- C) məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir;
- D) məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmusunu əks etdirir;
- E) rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir.

155) Sual:İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- A) xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- B) material xərcləri (geri qaytarınlan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- C) material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- D) xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;
- E) material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.

156) Sual:Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- A) müəssisə direktorunun əmək haqqı
- B) təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- C) əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- D) müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı
- E) əsas fondların amortizasiyası xərcləri

157) Sual:Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- A) əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- B) texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq xərcləri
- C) satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
- D) əsas xammal və materiala xərclər
- E) əsas fondların amortizasiyası xərcləri

158) Sual:Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- A) əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- B) konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- C) əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
- D) ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- E) amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə

159) Sual:Sənaye müəssisələri öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- A) məhsulun maya dəyərini
- B) işçilərin rəyini
- C) əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- D) təhciztçilərin etibarlılığını
- E) hazır məsul anbarının həcmi

160) Sual:Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- A) məhsulun maya dəyəri
- B) məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- C) inflyasiyanın səviyyəsi
- D) analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- E) hazır məsul anbarının həcmi

161) Sual:Aşağıdakı hansı xərc elementi müəssisənin topdansaş qiymətinə aiddir?

- A) məhsulun maya dəyəri;
- B) müəssisənin topdansaş qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- C) təchizat-saşı təşkilatlarının əlavəsi;
- D) təchizat-saşı əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;
- E) ticarət təşkilatlarının əlavəsi;

162) Sual:Aşağıdakı hansı xərc elementi sənayenin topdansaş qiymətinə aid deyil?

- A) məhsulun maya dəyəri;
- B) müəssisənin topdansaş qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- C) təchizat-saşı təşkilatlarının əlavəsi;
- D) təchizat-saşı əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;
- E) ticarət təşkilatlarının əlavəsi;

163) Sual:Aşağıdakı hansı xərc elementi məhsulun pərakəndəsaşı qiymətinə aiddir?

- A) məhsulun maya dəyəri;

- B) müəssisənin topdansatış qiymətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- C) təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- D) təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;
- E) ticarət təşkilatlarının əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi.

164) Sual:Maya dəyəri hansı göctərcinin hesablanmasında baza rolu oynaya bilmir?

- A) mənfəətin;
- B) əmək məhsuldarlığının;**
- C) məhsul vahidi rentabelliyyəsinin;
- D) qiymətin müəyyən edilməsində;
- E) xalis mənfəətin

165) Sual:Sənaye müəssisəsində cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) bank kreditləri
- B) kreditor borcları
- C) ehtiyat kapitalı**
- D) istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər
- E) borc vəsaitləri

166) Sual:Sənaye müəssisəsində xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- B) kreditor borjları
- C) bank kreditləri
- D) səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər**
- E) müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri

167) Sual:Sənaye müəssisəsinin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- A) müəssisənin əmlakının tərkibini;
- B) müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;**
- C) müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- D) müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını;

E) müəssisənin pul vəsaitlərini.

168) Sual:Sənaye müəssisəsinin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- A) müəssisənin əmlakının tərkibini;
- B) müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;
- C) müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- D) müəssisənin işçilərinin sayını;
- E) müəssisənin öhdəliklərini.

169) Sual:İstehsal xərcləri nədir?

- A) məhsulun istehlakçıya çatdırılmasınadək çəkilən bütün xərclər
- B) məcmu ictimai məhsulun xüsusiləşmiş hissəsi, məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin məcmusudur
- C) məhsulun istehsalına çəkilən bütün xərclərin cəmidir
- D) maya dəyəri ilə amortizasiya ayırmalarının cəmidir.
- E) maya dəyəri ilə reklam və mühafizə xərclərinin cəmidir

170) Sual: Sənaye müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- A) məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- B) əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- C) mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- D) ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar
- E) nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borclar

171) Sual:İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- A) xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- B) material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- C) material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- D) xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı,

sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;

E) material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.

172) Sual:Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır?

A) ilkin;

B) bərpa;

C) tam;

D) qalıq;

E) mütləq dəyər.

173) Sual:Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlar köhnəlmənin hansı növündə qismən və tam köhnəlirlər?

A) təşkilati köhnəlmə;

B) texniki köhnəlmə;

C) fiziki köhnəlmə;

D) mənəvi köhnəlmə;

E) sosial köhnəlmə.

174) Sual:Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlməsinin hansı növünü modernləşdirmə ilə aradan qaldırmaq mümkündür?

A) təşkilati köhnəlmə;

B) texniki köhnəlmə;

C) fiziki köhnəlmə;

D) mənəvi köhnəlmə;

E) sosial köhnəlmə.

175) Sual:Sənaye müəssisələrində mütərəqqi texnika mənəvi cəhətdən köhnəlmiş ancaq fiziki cəhətdən hələ yararlı olan öz sələfini nə vaxt sıxışdırıb istehsaldan çıxara bilər?

A) müəssisə sifarişləri vaxtında yerin yetirə bilmədikdə;

B) müəssisənin maliyyə imkanları məhdudlaşanda;

C) yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərə bərabər olsun;

D) yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən az olsun;

E) yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən çox olsun

176) Sual:Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- A) əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- B) əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- C) əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- D) fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır
- E) fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir

177) Sual:Aşağıdakılardan hansıları əsas fondların aktiv hissəsinə aiddir?

- A) istehsal binası;
- B) nəqliyyat vasitələri;
- C) anbarlar;
- D) iş maşın və avadanlıqları;
- E) ötrücü qurğular.

178) Sual:Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- A) əsas fondlar natural formasını dəyişir;
- B) əsas fondlar bir istehsal tsiklında tam istehlak olunur;
- C) istənilən istehsal vasitəsi əsas fondur
- D) əsas fondlar özlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;
- E) əsas fondların minimum dəyəri şərti maliyyə vahidinin 100 misindən çox olmalıdır.

179) Sual:Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır

- A) ilkin;
- B) bərpa;
- C) tam;
- D) qalıq;
- E) mütləq dəyər.

180) Sual:Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- A) avadanlıq satıldıqda

- B) avadanlıq yeni alınanda
- C) avadanlıq fiziki köhnələndə
- D) avadanlıqların yerini dəyişdikdə
- E) avadanlıqların yerləşdirilməsində

181) Sual:Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- A) amortizasiya fondundan;
- B) təmir fondundan;**
- C) nizamnamə fondundan;
- D) ehtiyat fondundan;
- E) istehsalın inkişafı fondundan;

182) Sual:İstehsal gücü nədir?

- A) müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- B) müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- C) müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir**
- D) müəssisənin illik istehsal həcmi
- E) müəssisənin bazardakı payıdır

183) Sual:Sənayenin əsas fondlarına nə aid deyil?

- A) Binalar
- B) Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq**
- C) Səxdə qurulmuş avadanlıq
- D) Nəqliyyat vasitələri
- E) Zavoddaxili su kəmərləri

184) Sual:əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- A) fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi**
- B) fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- C) texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- D) mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

E) texniki , mənəvi, sosial, siyasi

185) Sual:Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- A) bina
- B) dəzgah
- C) məmulat
- D) qurğu
- E) nəqliyyat vasitəsi

186) Sual:İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- A) bina və nəqliyyat vasitələri
- B) qurğu və materiallar
- C) nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- D) binalar və yanacaq ehtiyatları
- E) ötürücü mexanizmlər və tara materialları

187) Sual:İstehsal əsas fondları nədir?

- A) öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- B) istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- C) istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- D) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- E) yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

188) Sual:Kapital qoyuluşu:

- A) istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- B) qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- C) əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır;

- D) banka qoyulan depozitdir;
- E) səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir;

189) Sual:İnvestor dedikdə:

- A) müəssisənin işçiləri başa düşülür;
- B) müəssisənin debitorları başa düşülür;
- C) güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür;
- D) güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür;
- E) özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolaylı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür;

190) Sual:Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- A) işlərin icraçıları (podratçılar);
- B) investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər;
- C) əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər;
- D) məqsədli pul yatırımları;
- E) banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır.

191) Sual:İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- A) pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar;
- B) işçi qüvvəsi, müvinətlər və bank lisenziyası;
- C) daşınan və daşınmaz əmlak;
- D) müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər;
- E) bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu;

192) Sual:İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- A) xalis cari dəyər;
- B) kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- C) maya dəyəri
- D) məhsulun kapital tutumu

E) məhsulun əmək tutumu;

193) Sual:Sənaye müəssisələrində sənaye-istehsal heyətindən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

A) qulluqçular

B) kiçik xidmətçi heyət

C) köməkçi fəhlələr

D) mütəxəssislər

E) sosial infrastruktur işçiləri

194) Sual:Sənaye müəssisələrinin qeyri-istehsal bölmələrində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

A) heç birinə;

B) fəhlələr;

C) mühəndis-texniki işçilər;

D) qulluqçular;

E) kiçik xidmətedici heyət.

195) Sual:Sənaye müəssisələrində çalışan kuryerlər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

A) şagirdlər;

B) fəhlələr;

C) mühəndis-texniki işçilər;

D) qulluqçular;

E) kiçik xidmətedici heyət.

196) Sual:Sənaye müəssisələrinin maliyyə şöbəsində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

A) şagirdlər;

B) fəhlələr;

C) mühəndis-texniki işçilər;

D) qulluqçular;

E) kiçik xidmətedici heyət.

197) Sual:Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- A) rəhbər işçilərə
- B) əsas fəhlələrə
- C) mütəxəssislərə
- D) qulluqçulara
- E) menecerlərə

198) Sual:Müəssisə işçiləri işləyirlər ki:

- A) əmək məhsuldarlığı artsın;
- B) rentabellik yüksəlsin;
- C) [yeni cavab]
- D) istehsal xərcləri azaldılsın;
- E) kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;

199) Sual:Sənaye-istehsal heyətinin idarə edilməsində əsas məqsəd nədir?

- A) stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;
- B) investisiya cazibədarlığını artırmaq;
- C) əmək haqqı yüksəldilsin;
- D) əsas fondların sıradan çıxma əmsalını artırmaq;
- E) kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;

200) Sual:Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

201) Sual:Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- A) hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- B) hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;
- C) hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;

D) əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

E) texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr;

202) Sual:Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

A) hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;

B) təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr;

C) texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr;

D) əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

E) hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;

203) Sual:Sənaye müəssisələrində təmir işləri ilə məşğul olan fəhlələr sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

A) şagirdlər;

B) fəhlələr;

C) mühəndis-texniki işçilər;

D) qulluqçular;

E) kiçik xidmətedici heyət.

204) Sual:İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

A) məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər;

B) müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər;

C) əmək predmetini emal edənlər

D) xammal və hazır məhsulu nəql edənlər;

E) təmir işini həyata keçirənlər

205) Sual:Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

A) 5

B) 4

C) 3

D) 2

E) 6

206) Sual:Sənaye istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər

- A) fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- B) sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- C) menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- D) baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;
- E) mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.

207) Sual:Məhsulun maya dəyəri nədir?

- A) istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin və canlı əmək məsrəflərinin dəyəridir
- B) istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəfləridir
- C) istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən istehsal vasitələrindən məsrəfləridir
- D) məhsulun elə qiymətidir ki, ona çəkilən xərclər mərkəzi bankda həmin pulun qoyuluşuna görə ödənilən faizlərlə birlikdəki həcminə bərabərdir.
- E) rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir

208) Sual:Mənfəət nədir?

- A) müəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqinə bərabərdir
- B) müəssisənin məcmu gəliridir
- C) müəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir
- D) müəssisə gəlirindən xərclər və dövlət vergiləri və rüsumları ödənildikdən sonra qalan hissədir
- E) müəssisə gəlirindən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir

209) Sual:Məhsulun keyfiyyəti:

- A) məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- B) məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- C) məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- D) məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- E) məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur

210) Sual:Sertifikasiya:

- A) məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- B) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir**
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- E) məmullatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

211) Sual:Standartlaşdırma:

- A) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- B) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D) normaların işlənib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir**
- E) məmullatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

212) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- A) keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- B) məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər**
- C) zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- D) reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- E) yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər

213) Sual:Məhsulun keyfiyyəti:

- A) satış zamanı formalaşır
- B) bazarda formalaşır
- C) istehsal prosesində formalaşır**
- D) məhsula servis prosesində formalaşır
- E) tədavül prosesində formalaşır

214) Sual:Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- A) beynəlxalq standartlar;
- B) regional standartlar;
- C) dövlətlərarası standartlar;**

D) mühasibat standartları;

E) milli standartlar.

215) Sual: İri müəssisələrin üstünlüklərinə aid deyil:

A) yeni texnologiyaların tətbiqi üçün yaxşı şərait

B) yüksək rentabellik, fondverimi

C) daha güclü mərkəşləşdirilmiş kapital

D) xüsusi kapital qoyuluşu və fond tutumunun yüksək olması

E) vahid məhsulun maya dəyərinin aşağı olması

216) Sual: İstehsal proqrammasının əsas bölmələrinə aid deyil:

A) əmtəlik (məcmu) məhsulun istehsal planı

B) ixraca buraxılan məhsul planı

C) marketinq planı

D) məhsulun keyfiyyətinin artırılması planı

E) məhsulun reallaşdırılması planı

217) Sual: Françayzinq nədir?

A) istehsal texnologiyasından istifadə hüququnun satılması;

B) maşın və avadınlıqların icarəyə verilməsi;

C) istehsal edilən əmtələrin satılması;

D) firma nişanından istifadə hüququnun satılması;

E) torpaqdan istifadə hüququnun satılması.

218) Sual: Lizinq müqaviləsində nə nəzərdə tutulmur?

A) müqavilənin tərəfləri, onların hüquq və vəzifələri;

B) icarəyə verilən əmlakın tərkibi və dəyəri;

C) zəruri hallarda ijarəçinin lizinq obyektini olan əmlak üçün təminatı;

D) lizinqə götürülən əmlakdan istifadə zamanı əldə edilən gəlirlərin maksimum səviyyəsinə qoyulan tələblər;

E) lizinq haqqının məbləği, onun ödənilmə müddəti və qaydası.

219) Sual:İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- A) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- B) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- C) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- D) eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- E) müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.

220) Sual:Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- A) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi;
- B) müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir**
- C) uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- D) müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi;
- E) istehsal həcmının artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması

221) Sual:Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- A) az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- B) çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- C) mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- D) minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- E) az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür**

222) Sual:Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsinə daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- A) sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- B) istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- C) istehsal edilən məhsulun həcmi;
- D) texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti;
- E) istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri.

223) Sual:Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- A) ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- B) milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu

- C) sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü;
- D) müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- E) məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;

224) Sual: Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- B) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- D) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə**
- E) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə;

225) Sual: İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- B) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə;
- D) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə;
- E) müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

226) Sual: Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- A) müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə;
- B) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;**
- C) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- D) müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə;
- E) köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə

227) Sual: Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- A) İstehsalın ictimai təşkil formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- B) İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- C) İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- D) İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;
- E) İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkil formaları arasında daha mürəkkəbidir.

228) Sual:Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- A) bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- B) bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- C) bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- D) bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır
- E) bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur

229) Sual:Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- A) xammalın kompleks emalına görə
- B) xammalın ardıcıl emalına görə
- C) tullantılardan istifadəyə görə
- D) istehsal-texniki
- E) üfiqi kombinləşmə

230) Sual:Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- A) kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət;
- B) xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət;
- C) istehsal ehtiyatları həcmində ciddi sürətdə azalması;
- D) müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi;
- E) istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət

231) Sual:Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- A) yeyinti sənayesi
- B) ağır metallurgiya
- C) neft-kimya sənayesi
- D) ağac emalı sənayesi
- E) hasilat sənayesi

232) Sual:Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- A) xammal və materialların daşınma xərclərinə qənaət olunur
- B) idarəetmənin çevikliyi artır
- C) məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlidir
- D) məhsulların satış sürəti artır
- E) avadanlıqların boşdayanma halları azalır

233) Sual:Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- A) kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- B) kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- C) kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- D) kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- E) kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

234) Sual:Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- A) sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- B) texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi**
- C) əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi
- D) əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- E) kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi

235) Sual:Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- A) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- B) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- C) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- D) eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- E) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir**

236) Sual:Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinələşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- A) müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi

- B) vahid satış şəbəkəsinin olması
- C) kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- D) vahid enerji sistemi
- E) vahid nəqliyyat bazası

237) Sual:Şaquli kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- A) xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- B) xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- C) ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır;
- D) müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır
- E) xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır

238) Sual:Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın ardıcıl emalı
- B) texnoloji mərhələ üzrə
- C) xammalın kompleks emalı
- D) tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- E) şaquli kombinələşdirmə

239) Sual:İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinələşmənin tipləri hansılardır?

- A) aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- B) xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- C) fərdi, seriyalı, kütləvi
- D) alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- E) şaquli, üfqi, qarışıq

240) Sual:Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- A) istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- B) istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

- C) müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- D) istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- E) müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası

241) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- A) fondverimi
- B) gəlir
- C) mənfəət
- D) material tutumu
- E) kapitalin gəlirliliyi

242) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- A) fondverimi
- B) gəlir
- C) mənfəət
- D) material tutumu
- E) kapitalin gəlirliliyi

243) Sual: Sənaye müəssisələrində bir il ərzində əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi 20 min manat və məhsulun maya dəyəri isə 72 min manat olarsa onda gətirilmiş xərcləri hesablayın

- A) 92
- B) 75,2**
- C) 52
- D) 3,6
- E) 31,52

244) Sual: əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti necə hesablanılır?

- A) əsaslı vəsait qoyuluşunun gətirdiyi səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmninə onun gətirdiyi səmərəyə nisbəti kimi**
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin cəmi kimi
- D) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin fərqi kimi

E) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin hasili kimi

245) Sual: Sənaye və onun ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

A) sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminin cəmi kimi

B) sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminin fərqi kimi

C) sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminin hasili kimi

D) sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminin sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımına nisbəti kimi

E) sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımının bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi

246) Sual: Bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

A) bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə \square müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminin cəmi kimi

B) bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə \square müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımının bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminə nisbəti kimi

C) bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə \square müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminin fərqi kimi

D) bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə \square müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminin hasili kimi

E) maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminin bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə \square müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımına nisbəti kimi

247) Sual: Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

A) İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır

B) Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olmadan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir

C) Səmərəlilik göstəricisi - səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir

D) Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir

E) İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur

248) Sual: Xərclərin nisbi səmərəliliyi necə hesablanır?

- A) mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti
- C) variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi
- D) səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- E) variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi

249) Sual: Xərclərin ümumi səmərəliliyi necə hesablanır?

- A) mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti kimi
- C) variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi
- D) səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi**
- E) variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi

250) Sual: əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərəlilik göstəricisi kimi nə qəbul olunur?

- A) gəlir
- B) maya dəyəri
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- D) gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti**
- E) mənfəət

251) Sual:Mütləq səmərəlilik nədir?

- A) əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır.
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- C) əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- D) səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir.**
- E) əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərənin məbləğinə nisbətidir.

252) Sual:Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- A) səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- B) variantlar üzrə cari xərclərin fərqlinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının məbləğinə nisbətidir**
- C) variantlar üzrə işçilərin sayının fərqlinin bir variantdakı işçilərin sayına nisbətidir

D) istehsaldaxili ehtiyatların həcmnin variantlar üzrə paylanması göstəricisidir

E) əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir.

253) Sual:Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

A) istehsalın rentabelliği, xalis cari dəyər, əmtəlik məhsul maya dəyəri

B) əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı, məhsul vahidinin maya dəyəri

C) əmək məhsildarlığı, fondverimi, daxili rentabellik norması, satışın rentabelliği

D) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul, reallaşdırılmış məhsul.

E) əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı.

254) Sual: Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir

A) informasiya resurslarının;

B) əsas və tədavül fondlarının.

C) əmək resurslarının;

D) maliyyə resurslarının;

E) xammal və material resurslarının.

255) Sual:Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

A) istehsal əsas fondlarının

B) istehsal dövriyyə fondlarının

C) müəssisənin tədavül fondlarının

D) müəssisənin pul fondlarının

E) müəssisənin ehtiyat fondlarının

256) Sual:ÜMM-in hesablanması aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

A) şəxsi istehlak xərcləri;

B) məcmu xüsusi daxili investisiyalar;

C) dövlətin aldığı əmtəə və xidmətlər;

D) xalis ixracat;

E) milli gəlir.

257) Sual: əsaslı vəsait qoyuluşu səmərəliliyinin hesablanması üçün nümunəvi metodikasına əsasən normativ səmərəlilik əmsalı neçə qəbul olunub?

- A) 0,11;
- B) 0,16;**
- C) 0,12;
- D) 0,15;
- E) 0,14;

258) Sual: Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- A) Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır
- B) sənaye qədər ət-ni sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur
- C) sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir
- D) sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir**
- E) sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır

259) Sual: Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- A) təşkilati
- B) təşkilati-texniki
- C) iqtisadi-texniki
- D) sosial-iqtisadi**
- E) texnoloji-texniki

260) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- A) fondverimi
- B) gəlir
- C) rentabellik
- D) material tutumu
- E) əmək tutumu

261) Sual: əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərə kimi nə qəbul olunur?

- A) gəlir
- B) maya dəyəri

- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- D) gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- E) mənfəət

262) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- A) material tutumu
- B) istehsalın rentabelliği
- C) mənfəət
- D) ictimai əmək məhsuldarlığı
- E) milli gəlir

263) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- A) material tutumu
- B) istehsalın rentabelliği
- C) mənfəət
- D) ictimai əmək məhsuldarlığı
- E) milli gəlir

264) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- A) fondverimi
- B) məhsulun rentabelliği
- C) mənfəət
- D) ictimai əmək məhsuldarlığı
- E) milli gəlir

265) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- A) fondverimi
- B) məhsulun rentabelliği
- C) mənfəət
- D) ictimai əmək məhsuldarlığı
- E) milli gəlir

266) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının III mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- B) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- C) firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.
- D) seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- E) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;

267) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının IV mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- B) seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- C) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- D) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- E) müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.

268) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının V mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- B) seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- C) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- D) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- E) müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.

269) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının II mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- B) seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- C) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- D) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- E) müəyyən parametrlərinə görə məhsul göndərənlərdən ən əlverişlisinin seçilməsi.

270) Sual:İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- A) əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən;

- B) fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən;
- C) işçilərin sayı və vaxt fondundan;
- D) dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından;
- E) qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından.

271) Sual: Birjada həyata keçirən fəaliyyət növlərinə (əməliyyatlara) aiddir:

- A) istehsal fəaliyyəti;
- B) icarə müqavilələrinin bağlanması;
- C) texnoloji prosesin təşkili;
- D) innovasiya fəaliyyəti;
- E) opsiyon kontraktlarının bağlanması.

272) Sual: Aşağıdakılardan hansı əmtəə birjasının vəzifələrinə aid deyil?

- A) daimi fəaliyyət göstərən topdansatış əmtəə bazarının təşkili;
- B) birja əqdlərinin qeydə alınması və rəsmiləşdirilməsi;
- C) birjada satılan əmtəələrin satış şərtlərini əks etdirən bülletenlərin nəşr edilməsi;
- D) istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;
- E) birja iştirakçıları tələb edərlərsə, real əmtəənin keyfiyyət ekspertizasını təşkil etmək;

273) Sual: Opsion kontraktı:

- A) alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin alınmasını zəruri edən kontraktıdır;
- B) alıcının faktiki olaraq əməəni aldığı üçün təsdiqləyən kontraktıdır;
- C) alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hüququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktıdır;
- D) birjanın işçisi ilə onun idarə heyətinin arasında bağlanan kontratıdır;
- E) əmtəələrin saxlanması və daşınması üçün tənzimləyən kontraktıdır.

274) Sual: Fyuçers kontraktı nədir?

- A) birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtəənin almaq hüququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktıdır;
- B) Birjada bağlanan və alıcının faktiki olaraq əməəni aldığı üçün təsdiqləyən kontraktıdır;

- C) birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtənin alınmasını zəruri edən standart kontraktdır;
- D) əmtələrin saxlanması və daşınması asını tənzimləyən kontraktdır;
- E) birjada klining xidmətinin göstərilməsini nəzərdə tutan kontraktdır.

275) Sual:əmtə birjasının üzvü ola bilər:

- A) əmtə birjasının qulluqçuları;
- B) ali və yerli dövlət hakimiyyəti və idarəetmə orqanları;
- C) banklar, kredit və sığorta təşkilatları;
- D) birjada satılan əmtənin ticarəti ilə məşğul olan müəssisələr;**
- E) ictimai birliklər, dini və xeyriyyə təşkilatları və fondları.

276) Sual:Marketinq proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- A) satış bazarının müəyyən edilməsi;
- B) dövriyyə və vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi;**
- C) bazar segmentinin müəyyən edilməsi;
- D) daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi;
- E) marketinq məqsədlərinin müəyyən olunması.

277) Sual:Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- A) material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək;
- B) müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi;**
- C) məhsulgöndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələrini qurmaq;
- D) maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək;
- E) maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək;

278) Sual:Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- A) material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi;
- B) müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək;**
- C) səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması;
- D) material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdiriji hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi;

E) istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi;

279) Sual:Sənaye müəssisəsində materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

A) məmulat üzrə hesablama metodu;

B) materialtutumluğa görə hesablama metodu;

C) nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu;

D) hissə (detal) üzrə hesablama metodu;

E) oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod);

280) Sual:Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

A) sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;

B) təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;

C) potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;

D) seçilmiş məhsul göndərənlə (və ya vasitəçi ilə) dərnəşmənin aparılması və kontraktın bağlanması;

E) məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması.

281) Sual:Sənaye müəssisəsində mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

A) müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə;

B) gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;

C) istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar;

D) xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar;

E) iki məhsul göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.

282) Sual: Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

A) müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması

B) sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması

C) emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi

D) maddi-texniki bazanın müxtəlifliyi

E) kadrların özünəməxsus tərkibi

283) Sual: Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- A) onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- B) əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizmin olmaması
- C) başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- D) adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır
- E) proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır

284) Sual: Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- A) onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməməsi
- B) əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizm**
- C) başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- D) adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır
- E) proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır

285) Sual: Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- A) müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- B) sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- C) emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi
- D) bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza
- E) kadrların müxtəlifliyi**

286) Sual: Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- A) müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- B) sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- C) emal olunmuş xammal mənbəyinin müxtəlifliyi**
- D) bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza
- E) kadrların özünəməxsus tərkibi

287) Sual: Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- A) fərdi müəssisələr;
- B) məhdud məsuliyyətli müəssisə;

- C) səhmdar cəmiyyət;
- D) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri;**
- E) şərikli və payçı müəssisələr;

288) Sual:Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- A) kiçik, orta və iri müəssisələr;**
- B) məhdud məsuliyyətli müəssisə;
- C) şərikli müəssisələr;
- D) səhmdar cəmiyyət;
- E) şərikli və payçı müəssisələr;

289) Sual:Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- A) kiçik, orta və iri müəssisələr
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- C) məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət**
- D) özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- E) dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə

290) Sual:Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- A) Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır;
- B) sənaye qədər ett-ni sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur;
- C) sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir;
- D) sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir;
- E) sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır.**

291) Sual:Kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən sənaye sahələrinə hansılar aiddir?

- A) elektroenergetika və neft-kimiya sahələri
- B) yeyinti və maşınqayırma sənayesi sahələri
- C) yeyinti və yüngül sənaye sahələri**
- D) maşınqayırma və tikinti materialları istehsalı sahələri
- E) neft emalı və kimiya sənayesi sahələri

292) Sual:Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- A) elektroenergetika sahəsi
- B) yeyinti sənayesi**
- C) neft-kimiya sənayesi
- D) maşınqayırma sahəsi
- E) kimiya sənayesi

293) Sual:Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- A) yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- B) maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- C) kənd təsərrüfatı
- D) maşınqayırma və kimiya sənayesi sahələri**
- E) tikinti və nəqliyyat sahələri

294) Sual: Sənaye istehsalına xas olmayan xüsusiyyət hansıdır?

- A) bu sahədə əsas istehsal vasitəsi torpaqdır
- B) onun xidmət sferasına aid olması
- C) onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi**
- D) onun torpağın məhsuldarlığının artırılması, irriqasiya sistemlərinin tətbiqi hesabına öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- E) bu sahədə yeni texnika və texnologiyaların tətbiqi hesabına tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi artırılması, ölkədə rabitənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi imkanlarının mövcud olması

295) Sual: Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- A) istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- B) müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir;
- C) müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılmasıdır;
- D) sənayedə iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə**

edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;

E) mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.

296) Sual: Hansı ölkəni dünyanın emalatxanası adlandırırlar?

- A) Fransa
- B) Almaniya
- C) Böyük Britaniya
- D) Rusiya
- E) ABŞ

297) Sual: Sənaye ilk dəfə harada yaranıb?

- A) kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- B) sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- C) ilk manufakturaların yaranması ilə
- D) iri maşınli sənayenin inkişafı ilə
- E) sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı

298) Sual: Sənaye ictimai istehsalın müstəqil sahəsinə nə zaman çevrildi?

- A) kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- B) sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- C) ilk manufakturaların yaranması ilə
- D) iri maşınli sənayenin inkişafı ilə
- E) sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı

299) Sual: Manufakturalardan iri maşınli sənayeyə keçid nə zaman baş vermişdi?

- A) 16-cı əsrin ortalarında
- B) 17-ci əsrin sonu 18-ci əsrin əvvəli
- C) 18-ci əsrin ortalarında
- D) 18-ci əsrin sonlarında 19-cu əsrin əvvəllərində

E) 20-ci əsrin əvvəllərində

300) Sual: Kapitalist sənayesinin inkişaf mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstərin

A) manufaktura; sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşınli sənayesi

B) sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura; iri maşın sənayesi

C) sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşın sənayesi; manufaktura

D) iri maşınli sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura

E) manufaktura; iri maşınli sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası

301) Sual: İlk dəfə istehsal tədqiqatları nə zaman fəal həyata keçirilməyə başlandı?

A) 16-cı əsrdə

B) 17-ci əsrdə

C) 18-ci əsrdə

D) 19-cu əsrdə

E) 20-ci əsrdə

302) Sual: Maddi istehsalın ən böyük və çoxşaxəli sahəsi:

A) xidmət sferası

B) sənaye

C) kənd təsərrüfatı

D) maşınqayırma

E) tikinti

303) Sual: Manufaktura nə zaman yaranmışdır?

A) 16-cı əsrin ortalarında

B) 17-ci əsrin sonlarında

C) 18-ci əsrin ortalarında

D) 18-ci əsrin sonlarında

E) 19-cu əsrin əvvəlində

304) Sual: Xammalı maşın üsulu ilə emal edən sənaye müəssisəsi, iri maşınli istehsal forması:

- A) ixtisaslaşma
- B) sadə kapitalist kooperasiyası
- C) manufaktura
- D) iri maşınli sənaye**
- E) istehsalın mexanikləşdirilməsi

305) Sual: Kapitalist istehsalının əl sənətkarlıq texnikasına əsaslanan ikinci inkişaf mərhələsi:

- A) ixtisaslaşma
- B) sadə kapitalist kooperasiyası
- C) manufaktura
- D) iri maşınli sənaye
- E) istehsalın mexanikləşdirilməsi

306) Sual: Kapitalist istehsalının əl əməyinə əsaslanan ilkin inkişaf mərhələsi:

- A) ixtisaslaşma
- B) sadə kapitalist kooperasiyası**
- C) manufaktura
- D) iri maşınli sənaye
- E) istehsalın mexanikləşdirilməsi

307) Sual: Sənaye inqilabı nəticəsində nə baş verdi?

- A) sadə istehsal kooperasiyası yarandı
- B) ixtisaslaşma və kooperasiyalaşmaya keçid
- C) manufakturanın yaranması
- D) sadə əmək kooperasiyasından manufakturaya keçid
- E) manufakturdan iri maşınli sənayeyə keçid**

308) Sual: Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı larında qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq üçün hansı vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmur?

- A) müəssisələrin istehsal fəaliyyətini bərpa etmək və yeni istehsal müəssisələri yaratmaq;
- B) yerli resurslardan istifadənin səmərəsini artırmaq;

C) regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılmasını və inkişafını təmin etmək;

D) əhalinin say artımına nail olmaq;

E) əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatını yaxşılaşdırmaq.

309) Sual: Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində sənaye sektorunda əsas məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı tədbirlərin hansının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmur?

A) sənayenin qeyri-neft sektorunun inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi;

B) rəqabətədavamlı sənaye məhsullarının istehsalının dəstəklənməsi və ixracönlü istehsal sahələrinin yaradılmasının təşviqi;

C) dövlət mülkiyyətində olan və ya səhmlərinin nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan sənaye müəssisələrinin sağlamlaşdırılması və özəlləşdirilməsi;

D) dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin sayının artırılması;

E) özəlləşdirmədən sonra müəssisələrin fəaliyyətinin dəstəklənməsi;

310) Sual:Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas vəzifələrinə aid deyil?

A) ölkənin təbii və əmək potensialından səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafının təmin edilməsi;

B) iqtisadiyyatın diversifikasiyası;

C) infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;

D) sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi və sahibkarlığın inkişafının daha da sürətləndirilməsi;

E) iqtisadiyyatın inkişafına investisiyaların cəlb olunması işinin davam etdirilməsi; ixracönlü məhsul istehsalının stimullaşdırılması;

311) Sual:Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas məqsədinə aid deyil?

A) ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi

B) iqtisadiyyatın diversifikasiyası;

C) tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;

D) əhalinin həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması;

E) ölkə sənayesinin sahə quruluşunda birtərəfliyə nail olmaq;

312) Sual:Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

A) geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə;

B) təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;

- C) ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına;
- D) şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına;
- E) əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyinin artmasına.

313) Sual:Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunması müəssisələrin ixtisaslaşma səviyyəsini və onların optimal ölmüsünü müəyyən edir?

- A) istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- B) iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- C) istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- D) sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- E) iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.

314) Sual:Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunmaqla ölkənin iqtisadi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının tarazlığını təmin edir, onların təbii resurslarından və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələsini həll edir?

- A) istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- B) iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- C) istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- D) sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- E) iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.

315) Sual:Aşağıdakı hansı amil sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- A) sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;
- B) sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;
- C) sənaye müəssisələrində fondtutumunun yüksəlməsi;
- D) idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;
- E) cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi.

316) Sual:Sənaye müəssisələrinin hansı təsnifat əlamətinə görə sahəyə xas olan əsas və dövrüyyə fondlarının quruluşlarındakı ümumilik və fərqlər, sahənin istehsal etdiyi məhsulun material, enerji, əmək və elm tutumluğunun dərəcəsi, istehsal tiplərindən hansının üstünlüyü və istehsalın ictimai təşkili forması və səviyyəsi nəzərə alınır?

- A) idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;

- B) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- C) əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- D) iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- E) istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə

317) Sual:Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsnifləşdirilmir

- A) texnoloji istehsal üsuluna görə;
- B) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə
- C) əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- D) iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- E) istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.

318) Sual:Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- A) texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- B) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və tabeçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- C) məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və tabeçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- D) texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- E) texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə.

319) Sual:Aşağıdakı hansı göstəricilərdən sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- A) sənaye sahələrində çalışan işçilərin əməkməhsuldarlığı göstəricisindən;
- B) sənaye sahələrindəki fondverimi göstəricisindən
- C) sənaye sahələrinin rəqabət qaliliyyətlilik göstəricisindən;
- D) ölkə sənayesinin rentabellik göstəricisindən
- E) ölkə sənayesinin komplekslik səviyyəsi və ya sənaye sahələrinin sayı göstəricisindən.

320) Sual:Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- A) sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- B) sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.

- C) sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- D) sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.
- E) sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır.

321) Sual:Sənaye sahəsi nədir?

- A) bütün maddi istehsal sahələrinin məcmusudur.
- B) müəyyən əlamətlərə görə oxşar olan sənaye müəssisələrinin məcmusudur**
- C) qeyri-istehsal sahələrinin məcmusudur
- D) torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur
- E) sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.

322) Sual:Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- A) məhsul vahidinin material tutumu
- B) məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- C) müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- D) ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- E) məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi**

323) Sual:Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- A) belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- B) belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır**
- C) belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- D) belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- E) kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

324) Sual:ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır

- A) ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- B) sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- C) ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- D) rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası**
- E) rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası

325) Sual:Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- A) son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- B) baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- C) bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- D) baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- E) baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir

326) Sual:Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- A) aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- B) əşya üzrə kooperativləşdirmə
- C) istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- D) hissə üzrə kooperativləşdirmə
- E) texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə

327) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- A) müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- B) müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- C) müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- D) eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur
- E) müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır

328) Sual:İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- A) müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- B) bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;
- C) ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- D) bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

E) müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır;

329) Sual:Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

A) sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnologiyaya cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri

B) müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi

C) müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı

D) bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı;

E) bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi.

330) Sual:İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

A) əşya, hissə, texnologiyaya mərhələnin miqdarı və sayı

B) hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi

C) sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı

D) sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

E) ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnologiyaya mərhələlərin sayı

331) Sual:Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

A) istehsal-texniki formada

B) hissə formasında

C) əşya formasında

D) texnologiyaya mərhələ üzrə

E) avadanlıq formasında

332) Sual:Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

A) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

B) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır;

C) özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

D) iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənayə, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

E) iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır

333) Sual:Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- A) müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- B) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- C) özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- D) istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır
- E) özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir.

334) Sual:İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- A) istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində;
- B) müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində;
- C) əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- D) müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində;
- E) müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində.

335) Sual:Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- A) texnoloji əlamətlər
- B) texniki əlamətlər
- C) təşkilati əlamətlər
- D) iqtisadi əlamətlər
- E) psixografik əlamətlər

336) Sual:Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- A) coğrafi əlamətlər
- B) demoqrafik əlamətlər
- C) təşkilati əlamətlər
- D) psixografik əlamətlər
- E) məhsula ehtiyac əlamətlər

337) Sual:Sənaye müəssisəsinin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- A) avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə;
- B) əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda**
- C) müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləşdirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- D) avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- E) müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda.

338) Sual:İki məhsulgöndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- A) sığorta ehtiyatı
- B) cari ehtiyat**
- C) hazırlıq ehtiyatı
- D) mövsümü ehtiyat
- E) müəssisədaxili ehtiyat

339) Sual:Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- A) istehsal tsiklinin uzunluğundan;
- B) reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;**
- C) istehsal olunan məhsulun həcmindən;
- D) istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən;
- E) məhsulun maya dəyərindən.

340) Sual:Maddi resursların təfəssilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- A) iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- B) müfəssəl və qrup normaları
- C) iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar**
- D) qrup və iriləşdirilmiş normalar
- E) perspektiv və müfəssəl normalar

341) Sual: Hansı sahənin inkişafı ictimai istehsalın kimyalaşdırılması üçün baza yaradır və defisit materiallara qənaət edilməsinə, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaradır?

- A) maşınqayırma

- B) kimya sənayesi
- C) metallurjiya
- D) elektroenergetika
- E) cihazqayırma

342) Sual: Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- A) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man
- B) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man
- C) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man
- D) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man
- E) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man

343) Sual:Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi üsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə təmasda olur?

- A) kimyalaşdırma;
- B) elektirikləşdirmə;
- C) avtomatlaşdırma;
- D) robotlaşdırma;
- E) elektirikləşdirmə və avtomatlaşdırma;

344) Sual:Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- A) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man;
- B) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man;
- C) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man;
- D) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man;
- E) məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man;

345) Sual:Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır?

- A) elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- B) elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- C) elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

- D) “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- E) insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

346) Sual:Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır?

- A) elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- B) elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- C) elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- D) “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- E) insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

347) Sual:Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır?

- A) elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- B) elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- C) elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- D) “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- E) insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

348) Sual:İnkubasiya dövrü nədir?

- A) elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətdir;
- B) xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;
- C) elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- D) elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətdir;
- E) istehsal tsiklinin bir hissəsidir.

349) Sual:Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- A) əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

B) əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

C) əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

D) torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

E) işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

350) Sual: İstehsalın avtomatlaşdırılması səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər:

A) istehsalın, əməyin, idarəemənin avtomatlaşdırılması əmsalı

B) istehsalın, əməyin və işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı

C) məhsulun, əməyin, işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı

D) məhsulun, istehsalın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı

E) əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı

351) Sual:İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

A) kimya sənaye müəssisələrində fondveriminin səviyyəsi;

B) kimya sənaye müəssisələrində rentabellik göstəricisinin səviyyəsi;

C) hər hansı məhsulun maya dəyərində istehlak edilmiş süni və sintetik materialların xüsusi çəkisi;

D) kimya sənaye müəssisələrindəki əsas fondların dəyərinin ölkə sənayesindəki əsas fondların dəyərində xüsusi çəkisi;

E) kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayının ölkə sənayesində işləyənlərin sayındakı xüsusi çəkisi;

352) Sual:İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

A) kimya sənaye müəssisələrinin sayı;

B) sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;

C) kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayı;

D) kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;

E) kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;

353) Sual:Elmi-texniki potensial nədir?

- A) elmi məlumatlar toplusu və istehsal elementlərinin məcmusudur;
- B) elmi məlumatlar toplusu və istehsal amillərinin məcmusudur;
- C) elmiidarəetmə təşkilatlarının və maliyyə resurslarının məcmusudur;
- D) elmin maddi-texniki bazası, elmi kadrlar, elmi məlumatlar toplusu və elmiidarəetmə təşkilatlarının məcmusudur;**
- E) sənaye müəssisələrinin kadrlarının məcmusudur;

354) Sual:Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır?

- A) elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;**
- B) elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- C) elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- D) “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;
- E) insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.

355) Sual:Hansı ifadə düz deyil?

- A) ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- B) ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- C) ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir**
- D) ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliyini yüksəldir
- E) ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir

356) Sual:Faydalı qazıntının hasil olunmasının iqtisadi məqsədəuyğunluq göstəriciləri aşağıdakıların hansı ilə müəyyən olunur?

- A) məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi;**
- B) fondverminin yüksəldilməsi;
- C) fondla silahlanma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- D) mexanikləşmə səviyyəsi ilə;
- E) məssisənin təşkilati-hüquqi forması ilə.

357) Sual:Cari dövr üçün sənayenin və habelə istismarın texniki şəraiti tələblərinə cavab verən və işlənməsi iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun olan yataqların ehtiyatları hansı ehtiyat növünə aiddir?

- A) Xüsusi geoloji ehtiyatlara;
- B) balans geoloji ehtiyatlarına;**
- C) Balansdankənar geoloji ehtiyatlara;
- D) əmtəlik geoloji ehtiyatlara;
- E) texniki-iqtisadi geoloji ehtiyatlara;

358) Sual: Faydalı qazıntıdan geoloji ehtiyat müəyyən vaxt müddətində texniki-iqtisadi imkanın və praktiki cəhətdən istifadə mümkünlüyünün dərəcələrinə görə hansı ehtiyat növlərinə bölünür?

- A) Xüsusi və ümumi geoloji ehtiyatlar;
- B) Xüsusi və balans geoloji ehtiyatlar;
- C) Balansdankənar və ümumi geoloji ehtiyatlar;
- D) Xüsusi və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;
- E) balans və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;**

359) Sual: S2 kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- A) kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- B) kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- C) kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;**
- D) həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir
- E) kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;

360) Sual: S1 kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- A) kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- B) kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- C) kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi**

şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;

D) həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

E) kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;

361) Sual: B kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

A) kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;

B) kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;

C) kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyiylə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;

D) həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

E) kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;

362) Sual: A kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

A) kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;

B) kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;

C) kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyiylə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;

D) həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

E) kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;

363) Sual: Xammal və ya xam material hazır məhsulun formalaşmasındakı roluna görə hansı qruplara bölünür?

A) əsas materiallar və yarımfabrikatlar

B) əsas materiallar və bitməmiş məhsul;

- C) əsas və köməkçi materiallar;
- D) əsas materiallar və zadellər;
- E) bitməmiş məhsul və yarımfabrikatlar.

364) Sual: Bitməmiş istehsala aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) hazır məhsulun dəyəri;
- B) istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- C) yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- D) əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər
- E) istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.

365) Sual: Hansı göstəricilər dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- A) fondverimi və fondtutumu göstəriciləri
- B) növbəlilik əmsalı
- C) dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə və yüklənmə əmsalı;
- D) dövriyyə vəsaitlərinin məhsuldarlığı və ehtiyatı göstəriciləri;
- E) dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı və fondverimi göstəriciləri

366) Sual: Gələcək dövrün xərclərinə daxildir

- A) hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər
- B) hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- C) hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- D) gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər
- E) hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;

367) Sual: Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- A) işçilərin sayı
- B) əsas fondların orta illik dəyəri
- C) mənfəətin həcmi
- D) işçilərin axını
- E) istehsal tsiklinin uzunluğu

368) Sual:Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- A) fərdi və kütləvi normalar
- B) fərdi və qrup normaları**
- C) müfəssəl və fərdi normalar
- D) kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- E) perspektiv və müfəssəl normalar

369) Sual:Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- A) istehsal ehtiyatları
- B) bitməmiş ehtiyatlar;
- C) gələcək dövrün xərcləri
- D) hazır məhsul
- E) pul vəsaitləri**

370) Sual:Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- A) texnoloji tullantılar
- B) texnoloji itkilər
- C) xalis məsrəf
- D) təchizat itkiləri**
- E) texniki-təşkilati itkilər

371) Sual:Sənayenin istehsalının istehlak etdiyi xammal və materiallara nələr daxildir?

- A) bitməmiş məhsul, hazır məhsul, material
- B) mineral xammal, kənd təsərrüfatı xammalı, süni materiallar**
- C) xammal, material, dəstləşdirici məmulatlar, hazır məhsul
- D) süni və mintetik məhsullar, dəri əvəzləyiciləri və istehlak şeyləri
- E) istehsal vasitələri və istehlak şeyləri

372) Sual:Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- A) istehsal ehtiyatları

- B) bitməmiş ehtiyatlar
- C) gələcək dövrün xərcləri
- D) hazır məhsul;
- E) pul vəsaitləri.

373) Sual:Sənaye müəssisəsinin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- A) vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- B) ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- C) dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- D) müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi
- E) ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması

374) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- A) bank kreditləri;
- B) borc vəsaitləri;
- C) kreditor borcları;
- D) istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;
- E) hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);

375) Sual:Sənaye iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növləri mövcuddur?

- A) auksion, azad, pərakəndə satış və müqayisəli qiymətlər
- B) istehlak qiyməti, məzənnə qiyməti, sabit qiymət, idxal və ixrac qiymətləri
- C) birdəfəlik, iş, transfert, sabit qiymətlər və bazar qiyməti
- D) mövsümi, müqavilə, topdansatış və pərakəndə satış qiymətləri
- E) müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti və məhsulun pərakəndə satış qiyməti

376) Sual:Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- A) material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;

- B) xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri;
- C) qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri;
- D) icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri;
- E) xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri.

377) Sual:Məcmu (ümumi) xərclər nədir?

- A) istehsal və tədavül xərclərinin cəmi
- B) xammal, material və əmək haqqı fondu xərcləri
- C) təsisçilərə ödənilən mənfəətlə sosial ayırmaların məcmu
- D) sənaye – istehsal heyətinin əmək haqqı
- E) kredit üçün ödənişlər və tədavül xərcləri

378) Sual:Sənaye müəssisəsinin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- A) ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü;
- B) müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması;
- C) uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi;
- D) ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması
- E) müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi.

379) Sual:Sənaye müəssisəsinin likvidliyi nədir?

- A) müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir;
- B) müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir;
- C) müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir;
- D) müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir;
- E) müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir;

380) Sual:Sənaye müəssisəsinin balansı nəyi göstərir?

- A) müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir;
- B) müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir;

- C) müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir;
- D) müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir;
- E) müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir;

381) Sual: Müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- A) tələb olunan maliyyə resurslarının həcmi;
- B) maliyyə resurslarının əldə edilməsi formaları;
- C) resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətləri;
- D) bu və ya digər vəsait mənbəyi ilə əlaqədar riskin dərəcəsi;
- E) maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.

382) Sual: Maliyyə resurslarının bölgüsü adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- A) maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi;
- B) əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsədə uyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi;
- C) dövriyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi;
- D) cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi;
- E) maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.

383) Sual: Ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- A) müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi;
- B) istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi;
- C) müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi;
- D) əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi;
- E) maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.

384) Sual: Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- A) ilkin proqnoz məlumatları;

- B) istehsal proqramı;
- C) mənfəət və zərərlər balansı;
- D) əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat;**
- E) pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.

385) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- A) bank kreditləri;
- B) borc vəsaitləri;
- C) kreditor borcları;
- D) istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;
- E) hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyə-ləş-dirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);**

386) Sual:Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- A) əlavə dəyər vergisi;
- B) mənfəət vergisi;
- C) əmlak vergisi;
- D) torpaq vergisi;
- E) gəlir vergisi.**

387) Sual:Sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- B) müəssisənin kredit siyasətinin işlənib hazırlanması
- C) müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- D) müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi
- E) müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi**

388) Sual:Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər əsas xərclər, istehsala xidmət və istehsalın idarə olunması xərcləri kimi qruplaşdırılır?

- A) istehsal prosesindəki iştirakına görə;**
- B) məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- C) mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə;

- D) xərclərin həcmninin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;
- E) müəssisənin işindən asılılığına görə.

389) Sual:Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər kimi qruplaşdırılır?

- A) istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- B) məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;**
- C) mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə
- D) xərclərin həcmninin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;
- E) müəssisənin işindən asılılığına görə.

390) Sual:Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər mütənasib və qeyri-mütənasib xərclər kimi qruplaşdırılır?

- A) istehsal prosesindəki iştirakına görə
- B) məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- C) mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə;
- D) xərclərin həcmninin məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;**
- E) müəssisənin işindən asılılığına görə.

391) Sual:Sənayenin fondtutumlu sahələrində maya dəyərinin aşağı salınmasında aşağıdakı istiqamətlərin hasından istifadə olunmur?

- A) istehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılması;
- B) növbədaxili boşdayanmaları azaltmaq;
- C) növbəboyu boşdayanmaları azaltmaq;
- D) işçilərin sayının azaldılması;**
- E) texnoloji və digər avadanlıqların maksimum yüklənməsi.

392) Sual: Sənaye müəssisələrində məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- A) müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması;**
- B) müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması;
- C) müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması;
- D) müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması;

E) müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması.

393) Sual:Sənaye müəssisələrində istehsal xərcləri smetası:

- A) kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir;
- B) sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir;
- C) istehsaldankənar xərcləri əhatə edir;
- D) müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir;
- E) istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir.

394) Sual:Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- A) ümum sex xərcləri;
- B) ümumzavod xərcləri;
- C) müəssisənin idarə edilməsi xərcləri;
- D) istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı;**
- E) sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını.

395) Sual:Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi fabrik-zavod maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- A) əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər;
- B) istehsal fəhlələrinin əmək haqqı;
- C) texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları;
- D) ümum sex xərcləri;
- E) məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər.

396) Sual:Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- A) məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir;
- B) müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir;
- C) müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir;
- D) məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir;
- E) məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.

397) Sual:Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- A) məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir;
- B) əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərində nisbətini göstərir;
- C) istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir
- D) əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir;
- E) məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.

398) Sual:Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- A) məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir;
- B) məhsulun əməktutumunu göstərir;
- C) müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir;
- D) məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir;**
- E) işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir.

399) Sual:Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

- A) marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu;
- B) məhsulun maya dəyərində ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək;
- C) qiymətin əmələgəlməsi
- D) müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq;**
- E) işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək.

400) Sual:Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstəricini xarakterizə edir?

- A) içi axıcılığı**
- B) işə qəbul əmsalı
- C) xalis içi axıcılığı
- D) kadr dövriyyəsi
- E) kadrların dövriyyə əmsalı

401) Sual:Sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasında hansı normalardan istifadə olunmur?

- A) vaxt norması;
- B) istehsal norması;
- C) xidmət norması;

- D) say norması;
- E) sürət norması;

402) Sual:Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- A) kadrlara tələbatın planlaşdırılması;
- B) kadrların seçilməsi;
- C) əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması;
- D) əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması;
- E) əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.

403) Sual:Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- A) işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- B) istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- C) istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- D) istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- E) istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi

404) Sual:Sənaye müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- A) işçilərin işə qəbul olunması
- B) işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- C) kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- D) istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- E) əməyin stimullaşdırılması

405) Sual:Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- A) əsas fəhlələr
- B) köməkçi fəhlələr
- C) mütəxəsislər
- D) mənzil kommunal təsərrüfatının işçiləri
- E) mühafizə işçiləri və yangın söndürənlər

406) Sual:Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- A) əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- B) köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
- C) heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə
- D) mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- E) heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə

407) Sual:Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- A) yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- B) əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- C) əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
- D) yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- E) işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

408) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- A) müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- B) müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- C) müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- D) müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- E) müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri

409) Sual:İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- A) kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar)
- B) kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), injəsənət əsərləri
- C) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- D) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- E) kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), xidmətlər, lisenziyalar

410) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- A) yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- B) yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- C) yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- D) istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar
- E) müəssisənin jəri və perspektiv fəaliyyətinin planlaşdırılması

411) Sual:Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün hansı inkişaf institutu mövcuddur?

- A) Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti;
- B) Dövlət Vençur Fondu;
- C) Dövlət İnkişaf Bankı;
- D) Dövlət İdxal-İxrac Bankı;
- E) Dövlət İnvestisiya Fondu.

412) Sual:İnvestisiyanın maliyyələşdirilməsi üçün müxtəlif mənbələrdən cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri necə hesablanır?

- A) cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri və onların ümumi məbləğində xüsusi çəkili əsasında onların orta çəkili dəyər kimi;
- B) cəlb edilmiş borc vəsaitlərinin faiz dərəcələrinə bərabər hesab edilir;
- C) istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə bərabər götürülür;
- D) müəssisənin məhsul vahidinə əldə etdiyi mənfəətə bərabər götürülür;
- E) istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə daxil edilən amortizasiya ayırmalarına bərabər götürülür.

413) Sual:Kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu

- A) layihələndirməyə, avadanlıqların alınma, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi investisiya qoyuluşunda xüsusi çəkisinin tapılması ilə müəyyən olunur;
- B) yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkili tapılması ilə müəyyən olunur;
- C) «kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu» anlayışı iqtisadi ədəbiyyatda yoxdur;
- D) xərclərin birinin digərinə nisbətidir;
- E) ümumi investisiya qoyuluşunun xərclərdən hər birinə nisbətidir.

414) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- A) borc maliyyə vəsaitləri;
- B) işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar;**
- C) büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları;
- D) səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər;
- E) istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər.

415) Sual:Sənaye müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- A) müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına;
- B) istehsal güclərinin genişləndirilməsinə;
- C) işçilərin əmək haqqının artırılmasına;**
- D) texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə;
- E) yeni məhsul növlərinin işlənməsinə

416) Sual:Sənaye müəssisələrində aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- A) xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür;**
- B) daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir;
- C) xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;
- D) istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;
- E) fondverimi sıfıra bərabərdir.

417) Sual:Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqqında qərar verilə bilər?

- A) xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür;**
- B) əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir;
- C) fondverimi sıfıra bərabərdir;
- D) istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;
- E) xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;

418) Sual:Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- A) məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması;
- B) xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti;**
- C) istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi;

D) investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı;

E) daxili rentabellik norması, əmək məhsudarı, material tutumu;

419) Sual:İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

A) xalis cari dəyər;

B) kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;

C) maya dəyəri;

D) məhsulun kapital tutumu;

E) məhsulun əmək tutumu

420) Sual:Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

A) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqi;

B) illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;

C) illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini;

D) illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi;

E) illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.

421) Sual:Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

A) xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir;

B) xalis cari dəyər 220 manata bərabərdir;

C) xalis cari dəyər 330 manata bərabərdir;

D) xalis cari dəyər 500 manata bərabərdir;

E) xalis cari dəyər 190 manata bərabərdir

422) Sual:əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

A) investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər

B) investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

C) daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

D) bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

E) bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması

423) Sual:Maddi investisiya nədir?

- A) məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərcləri ödəmək üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- B) xammal və materialların alınması üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- C) işləyənlərin əmək haqqını ödəmək üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;
- D) sənayedə istehsal əsas fondların geniş təkrar istehsalı üçün xərclənməsi nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;**
- E) əsas fondların cari təmiri üçün nəzərdə tutulan pul vəsaitinin həcmidir;

424) Sual:Aşağıdakılardan hansı maliyyə, maddi və intellektual sərvətlərə aid deyil?

- A) Pul vəsaiti, bank əmanətləri (məqsədli), kreditlər, paylar, səhmlər və digər qiymətli kağızlar
- B) Binalar, qurğular, avadanlıqlar və s. maddi sərvətlər, başqa sözlə, daşınması mümkün və qeyri-mümkün olan əmlaklar;
- C) Elmi və təcrüri tədqiqat işləmələri və başqa intellektual sərvətlər;
- D) Nou-hau” □ patentləşdirilməmiş texniki, texnoloji, idarəetmə, maliyyə üzrə bilik və təcrübələrin məجمusu;
- E) Sənaye müəssisələrinin işçiləri

425) Sual:əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- A) layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir;
- B) iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- C) yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- D) iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir;
- E) iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir

426) Sual:əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- A) təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- B) tikinti-quraşdırma avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kənd təsərrüfatı, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;**
- C) müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;
- D) sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri
- E) texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.

427) Sual:əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- A) investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər

- B) investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- C) daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- D) bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- E) bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması

428) Sual:Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- A) xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- B) xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- C) xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- D) xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir
- E) xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir

429) Sual:Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- A) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqi;
- B) illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;
- C) illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- D) illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi;
- E) illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.

430) Sual:Maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

- A) əməktutumunun, fondtutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması
- B) daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz işçi qüvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması
- C) yeni texnika alınmasına xərc çəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, işçilərin ixtisarı
- D) ixtisassız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genişləndirilməsi
- E) amortizasiyanı sürətləndirilməsi, işçilərin növbədən kənar işə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan işçi qüvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması

431) Sual:Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- A) maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- B) maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;

- C) maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- D) maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;
- E) maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.

432) Sual:Məmulatın etibarlılığı:

- A) məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- B) məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir**
- C) məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- D) məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- E) məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

433) Sual:Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- A) texnolojilik göstərijiləri
- B) məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- C) məhsulun maya dəyəri
- D) məhsulun estetik göstəriciləri
- E) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

434) Sual:əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- A) məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- B) beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara**
- C) müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- D) material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- E) analitik, ekperimental, statistik standartlara

435) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- A) keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər;
- B) yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər;
- C) məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər;

- D) zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər;
- E) avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər;

436) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- A) nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri;
- B) materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri;
- C) nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri;
- D) məhsulun yenidən emalı xərsləri;**
- E) nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri;

437) Sual:Məmulatın estetik göstəriciləri:

- A) məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəslərini özündə birləşdirir
- B) məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəslərini özündə birləşdirir
- C) məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir**
- D) məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəslərini özündə birləşdirir
- E) məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəslərini özündə birləşdirir

438) Sual:Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- A) təklifin azılması deməkdir
- B) məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- C) işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- D) məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- E) məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir**

439) Sual:Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- A) birbaşa işəməzd
- B) sadələşdirilmiş işəməzd**
- C) dolaylı işəməzd
- D) mütərəqqi işəməzd
- E) mükafatlı işəməzd

440) Sual:əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- A) birbaşa vaxtamuzd;
- B) dolayı vaxtamuzd;
- C) mütərəqqi vaxtamuzd;
- D) akord sistemi;
- E) mükafatlı vaxtamuzd.

441) Sual:əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- A) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək;
- B) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi;**
- C) məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi;
- D) məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri;
- E) hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı.

442) Sual:əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- A) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;
- B) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;**
- C) yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- D) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- E) mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;

443) Sual:əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- A) intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- B) analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;
- C) fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;
- D) müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- E) maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;**

444) Sual:Sənaye müəssisəsində bir il ərzində 350 min manatlıq məhsul istehsal olunub, ilin əvvəlində işçilərin sayı 80 nəfər, ilin sonunda 60 nəfər olarsa onda müəssisədə əmək məhsuldarlığı nə qədər olar?

- A) 5200man/nəfər;
- B) 5100man/nəfər;
- C) 5000man/nəfər;
- D) 4800man/nəfər;
- E) 4600man/nəfər;

445) Sual:Sənaye müəssisəsində I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 560 manat, II dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 590 manat, I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 640 manat olarsa onda II və III dərəcəli fəhlələrin tarif əmsalı neçə olaca?

- A) 0,9 və 0,88;
- B) 0,8 və 0,78;
- C) 1,05 və 1;
- D) 1,1 və 1,2;
- E) 1,05 və 1,14.

446) Sual:əməyin ödənişinin işəməzd formasına aid deyil:

- A) birbaşa işəməzd;
- B) dolayı işəməzd;
- C) mütərəqqi işəməzd;
- D) intensiv işəməzd;
- E) mükafatlı işəməzd.

447) Sual:əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- A) tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- B) iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- C) əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər;
- D) tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı;
- E) işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;

448) Sual: əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- B) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi;
- C) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- D) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- E) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;

449) Sual: əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- A) istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması;
- B) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- C) yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- D) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- E) mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;

450) Sual: Sənaye müəssisələrində illik əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- A) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- B) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- C) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- D) istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

451) Sual: Sənaye müəssisələrində rüblük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- A) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- B) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- C) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- D) istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmnin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

452) Sual:Sənaye müəssisələrində aylıq əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- A) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- B) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- C) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi
- D) istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

453) Sual:Sənaye müəssisələrində əmək tutumu necə hesablanır?

- A) məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- B) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- C) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- D) istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

454) Sual:Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- A) məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- B) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- C) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- D) istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

455) Sual:əməyin ödənişinin işəməzd forması olan akkord işəməzd əmək haqqı sistemində:

- A) fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- B) normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- C) birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- D) əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- E) işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

456) Sual:əməyin ödənişinin işəməzd forması olan mükafatlı işəməzd əmək haqqı sistemində:

- A) fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;

- B) normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- C) birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- D) əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- E) işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

457) Sual:əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mütərəqqi işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- A) fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- B) normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;**
- C) birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- D) əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- E) işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

458) Sual:əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan dolaylı işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- A) fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;**
- B) normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- C) birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- D) əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- E) işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.

459) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil?

- A) İşin xarakteri ilə əlaqədar amillər;
- B) Əmək bazarında mövcud olan konyunktura;
- C) Müəssisənin istehsal quruluşu ilə əlaqədar olan amillər;
- D) Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər;
- E) İstehsal heyəti ilə əlaqədar amillər.

460) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər adlanan amillər qrupuna aiddir?

- A) işə qəbulun miqyası və müddəti;
- B) mülkiyyət mənsubiyyəti;
- C) həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- D) işə qəbulun miqyası və müddəti;
- E) minimum əmək haqqı və minimum istehlak dərəcəsi.

461) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən əmək bazarında mövcud olan konyunktura adlanan amillər qrupuna aiddir?

- A) tələb edilən iş təcrübəsi və vərdişlər;
- B) ölkədə işsizliyin səviyyəsi;**
- C) həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- D) işə qəbulun miqyası və müddəti;
- E) əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi.

462) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən Müəssisə ilə bağlı amillərə aid deyil?

- A) mülkiyyət mənsubiyyəti;
- B) müəssisənin gəlirliyi;
- C) həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkkilliyi;
- D) işə qəbulun miqyası və müddəti;**
- E) əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.

463) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- A) investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı;
- B) əmək haqqı və kadrlar planı;
- C) sığorta işinin planı;**
- D) məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı;
- E) əmək kollektivinin sosial inkişaf planı.

464) Sual:Sənaye müəssisələrində elmi cəhətdən əsaslandırılmış normaların işlənib hazırlanmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- A) analitik-hesablama və iqtisadi metodlar;

- B) təcrübi-eksperimental və təşkilati metodlar;
- C) iqtisadi və tənzimləyici metodlar;
- D) analitik-hesablama və təcrübi-eksperimental;**
- E) təcrübi-eksperimental və inzibati metodlar;

465) Sual:əmtəlik məhsula daxil edilmir:

- A) reallaşdırılmış məhsul;
- B) plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı;
- C) plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- D) ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul;
- E) bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi.**

466) Sual:Planlaşdırmanın üsulları hansılardır?

- A) induksiya, deduksiya,
- B) analiz, sintez,
- C) xətti, funksional,
- D) təşkilətmə, nəzarət
- E) balans, normativ**

467) Sual:Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- A) mütləq səmərəlilik göstərişləri;
- B) əxlaq normaları;**
- C) qayda;
- D) normativlər;
- E) qərar.

468) Sual:Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- A) gəlir və mənfəət;
- B) vergi;
- C) qiymət;
- D) təlimat;**

E) əmək haqqı.

469) Sual:Sənaye müəssisələrində idarəetmənin hansı prinsipinin mahiyyətində səlahiyyətlərin bölgüsü dayanır?

- A) idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;
- B) idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- C) idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;
- D) idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;
- E) idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.

470) Sual:Sənaye müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- A) giriş istehsal gücündən
- B) orta illik istehsal gücündən**
- C) çıxış istehsal gücündən;
- D) rentabellik normasından
- E) rentabellik indeksindən

471) Sual:İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- A) əmtəlik məhsul;
- B) 1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc;
- C) əsas istehsal fondlarının tərkibi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri
- E) məhsulun maya dəyəri.

472) Sual:Biznes-plan nədir?

- A) direktiv plandır
- B) müəssisələrə öz fəaliyyətində nəzərə almalı olduqları məsələlər haqqında dövlət tərəfindən verilən sənəddir
- C) konsaltinq firmaları tərəfindən bütün sənaye müəssisələrinə sifarişsiz və ödənişsiz olaraq tərtib olunub verilən sənədlər toplusudur
- D) Ədliyyə Nazirliyi, Vergilər və Maliyyə Nazirliyi tərəfindən tələb edilən zəmanət xarakterli sənədlərdir
- E) mənfəət əldə etməsinə nail olmaq üçün istehsal sahibkarlığına yerinə yetirməli olduğu tədbirlər sistemidir

473) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə

alınmır?

- A) kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- B) əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- C) ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar;
- D) dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- E) investisiya qoyuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;

474) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- A) müəssisənin pul mədaxili;
- B) müəssisənin pul məxarici;
- C) büdcə ilə hesablaşmalar;
- D) fondveriminin planlaşdırılması;
- E) bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar.

475) Sual:Sənaye müəssisələrində menecmentin hansı prinsipinə görə idarəçilik ierarxiyasında bütün bölmə və fiziki şəxslər öz hüquq hədlərini aşmadan onlara tapşırılmış vəzifələrini yerinə yetirmək işində tam məsuliyyət daşımalıdır?

- A) idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;
- B) idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- C) idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;
- D) idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;
- E) idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.

476) Sual:Bunlardan hansı sənaye müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- A) idarəetmə prinsipləri və funksiyaları;
- B) idarəetmənin funksional quruluşu;
- C) istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması;
- D) iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər;
- E) məlumatlar və onların işlənmə üsulları.

477) Sual:Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir

- A) istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı

- B) məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı;
- C) məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- D) maliyyə planı;
- E) investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı.

478) Sual:İstehsal proqramması hansı amillərlə əsaslandırılır?

- A) istehsal ediləcək məhsula bazardakı tələbin həcmi, istehsal güclərindən istifadə səviyyəsi, yeni istehsal güclərinin işə salınması və əsaslı tikinti işləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlər.
- B) istehsal ediləcək məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların quruluşu
- C) müəssisənin istehsal gücü, maddi-texniki təminat səviyyəsi, beynəlxalq əlaqələri, innovasiya fəaliyyəti, idarəetmə işçilərinin sayı
- D) istehsal meydançalarının sahəsi, alınacaq xammalın həcmi, cəlb ediləcək kreditlərin məbləği,
- E) məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların texniki səviyyəsi, alınacaq materialların keyfiyyəti

479) Sual:İdarəetmə metodu dedikdə nə başa düşülür?

- A) idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- B) idarəetmə funksiyasını reallaşdırmaq üçün tətbiq edilən üsul, fənd və fəndlər sistemi başa düşülür;**
- C) idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- D) idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- E) idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.

480) Sual:Menecment nədir?

- A) menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- B) menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- C) menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir;**
- D) menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- E) menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir;

481) Sual:İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı kəmiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- A) əsas fondlar istehsal vasitələrindən genişdir;
- B) istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;**
- C) belə bir fərq yoxdur;

- D) istehsal vasitələri əsas fondların tərkibinə aiddir;
- E) əsas fondlar istehsal vasitələrinin tərkibinə aid deyil;

482) Sual:İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasında hansı fərqlər var?

- A) yalnız kəmiyyət;
- B) yalnız keyfiyyət;
- C) heç bir fərq yoxdur;
- D) kəmiyyət və keyfiyyət;**
- E) nisbi və mütləq fərqlər;

483) Sual:Sənaye müəssisələrində Nəzarət-ölçü və nizamlaşdırma cihazları istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- A) «Qurğular»;
- B) «Ötürücü qurğular»;
- C) «Maşın və avadanlıqlar»;**
- D) «İstehsal ləvazimatları»;
- E) «Alətlər»;

484) Sual:Sənaye müəssisələrində elektrik, istilik və buxarla işləyən dərəcələndiricilər istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- A) «Təsərrüfat inventarları»;
- B) «Nəqliyyat vasitələri»;**
- C) «Maşın və avadanlıqlar»;
- D) «İstehsal ləvazimatları»;
- E) «Alətlər»;

485) Sual:Sənaye müəssisələrində iş dərəcələndiricilərinin aralarına çəkilən çəpərlər istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- A) «Təsərrüfat inventarları»;
- B) «Nəqliyyat vasitələri»;
- C) «Maşın və avadanlıqlar»;
- D) «İstehsal ləvazimatları»;**
- E) «Alətlər»;

486) Sual:Sənaye müəssisələrində yangından mühafizə əşyaları istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- A) «Təsərrüfat inventarları»;
- B) «Nəqliyyat vasitələri»;
- C) «Maşın və avadanlıqlar»;
- D) «İstehsal ləvazimatları»;
- E) «Alətlər»;

487) Sual:Sənaye müəssisələrində kitabxana fondu istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- A) «Təsərrüfat inventarları»;
- B) «Nəqliyyat vasitələri»;
- C) «Maşın və avadanlıqlar»;
- D) «İstehsal ləvazimatları»;
- E) «Sair əsas fondlar»;

488) Sual:əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- A) köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;
- B) köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- C) baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- D) baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;**
- E) yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

489) Sual:Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- A) 16,7 %;
- B) 10 %;
- C) 50 %;
- D) 40 %;
- E) 25 %.

490) Sual:əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- A) yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

- B) köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- C) baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- D) yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;**
- E) baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

491) Sual:Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- A) 37,5 %;
- B) 23,07 %;
- C) 100 %;
- D) 60 %;**
- E) 15 %.

492) Sual:Yeni tikilmiş sənaye müəssisələrində qalıq dəyəri...

- A) ilkin dəyərdən yüksəkdir
- B) ilkin dəyərdən aşağıdır
- C) bərpa dəyərindən yüksəkdir
- D) bərpa dəyərindən aşağıdır
- E) ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir**

493) Sual:Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- A) ilkin dəyərdən yüksəkdir
- B) ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır**
- C) ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir
- D) ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- E) ilkin dəyərə bərabərdir

494) Sual:Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- A) fondverimi
- B) yenilənmə əmsalı
- C) sıradan çıxma əmsalı

D) növbəlilik əmsalı

E) artım əmsalı

495) Sual: əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

A) 23 min manat

B) 29 min manat

C) 20,5 min manat

D) 19,5 min manat

E) 26 min manat

496) Sual: Sənaye müəssisəsində əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 40 min manatdır. 01.07. tarixindən 18 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.07. tarixdən isə 14 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

A) 38 min manat

B) 40 min manat

C) 42 min manat

D) 44 min manat

E) 46 min manat

497) Sual: Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlmə məbləğinin əsas fondların tam ilkin dəyərinə nisbəti nəyi müəyyən edir?

A) fond verimini;

B) fond tutumunu;

C) köhnəlmə əmsalını;

D) qalıq dəyərini;

E) mənəvi köhnəlməni.

498) Sual: Sənaye müəssisələrində əməyin fondla silahlılığı göstəricisi necə hesablanır?

A) istehsal əsas fondların dəyərini bütün işçilərin sayına nisbəti kimi;

B) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

C) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

D) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi;

E) istehsal əsas fondların dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

499) Sual:Sənaye müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlığı göstəricisi neçə olar?

A) 1,6 min man/nəfər;

B) 1,8 min man/nəfər;

C) 2,2 min man/nəfər;

D) 2 min man/nəfər;

E) 3 min man/nəfər;

500) Sual:Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

A) əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi;

B) amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;

C) amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;

D) amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi;

E) amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi;

501) Sual:Sənaye müəssisələrində amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

A) müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;

B) müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi;

C) müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinincəmi kimi;

D) müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi;

E) müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəridən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla;

502) Sual:Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

A) istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi

B) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

C) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi

D) əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

E) yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi

503) Sual:Sənaye müəssisəsi 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu nəyə aiddir?

- A) ehtiyat fonduna
- B) dövriyyə fondlarına
- C) nizamnamə fonduna
- D) amortizasiya fonduna
- E) əsas fondlara**

504) Sual:Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- A) 25 faizədək
- B) 20 faizədək
- C) 7 faizədək
- D) 10 faizədək
- E) 15 faizədək

505) Sual:əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi üsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- A) 25 faizədək
- B) 20 faizədək
- C) 7 faizədək
- D) 10 faizədək**
- E) 15 faizədək

506) Sual:Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- A) müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir;
- B) müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır;
- C) əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır;
- D) istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır;
- E) müəssisənin rəqabətqabiliyyətlilik səviyyəsi yüksəlir;

507) Sual:Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir.

- A) 25 faizədək
- B) 20 faizədək

- C) 7 faizədək
- D) 10 faizədək
- E) 15 faizədək

508) Sual:İstehsal əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- A) aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- B) ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi**
- C) texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti
- D) əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- E) binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti

509) Sual:əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- A) ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- B) qalıq və satış dəyərinə görə
- C) ilkin və bərpa dəyərinə görə**
- D) köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə
- E) işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

510) Sual:əsas fondların amortizasiyası nədir?

- A) əsas fondların dəyərindəki artım
- B) mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- C) əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- D) aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər**
- E) əsas fondların satışından gələn gəlirdir

511) Sual:Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- A) avadanlıqların məhsuldarlığı**
- B) amortizasiya norması
- C) dövretmə əmsalı
- D) məhsulun əməktutumu
- E) ümumzavod xərcləri

512) Sual: əsas fondlardan ekstensiv istifadə əması:

- A) əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- B) fondlasilahlılığın artmasını göstərir
- C) əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir
- D) əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- E) əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

513) Sual: Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

A) alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıqları əm-tə-lərin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələb-lə-rini poz-murlar və öz borclarını ödəyirlər;

B) müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi sə-mə-rəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mən-bəyidir;

C) vergi ödəyiciləri ver-gi-lə-ri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər;

D) ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü;

E) ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövriyyə vəsaitlərinin idarə olunması;

514) Sual: Sənaye müəssisəsinin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

A) müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur;

B) müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur;

C) müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur;

D) müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur;

E) müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur;

515) Sual: Sənaye müəssisəsinin təcili likvidliyi necə hesablanır?

A) müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qı-samüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cə-mi-nə nisbəti kimi müəyyən edilir;

B) pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qı-samüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cə-mi-nin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;

C) müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;

D) müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;

E) müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir

516) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- A) müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması;
- B) müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi;
- C) müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması;
- D) müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması;
- E) müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi;

517) Sual:Sənaye müəssisəsində müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- A) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- B) xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi**
- C) xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- E) xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi

518) Sual:Sənaye müəssisəsində cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- A) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- B) xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- C) xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- E) xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi

519) Sual:Sənaye müəssisəsinin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- A) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- B) xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- C) xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi**
- E) xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi

520) Sual:Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, məhsulunun tam maya dəyəri 2400 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği

nə qədər olar?

- A) 14,4 %;
- B) 15,3 %;
- C) 13,0 %;
- D) 13,6 %;**
- E) 13,8 %;

521) Sual:Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 335 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 8195 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 3365 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- A) 4,4 %;
- B) 5,3 %;
- C) 3,0 %;
- D) 2,8 %;
- E) 2,7 %;**

522) Sual:Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 6775 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 2550 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- A) 3,4 %;**
- B) 3,3 %;
- C) 3,5 %;
- D) 3,2 %;
- E) 3,6 %;

523) Sual:Sənaye müəssisələrində məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- A) məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin fərqinə bölüb yüzə vurmaqla;
- B) məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi məhsulun tam maya dəyərinə bölüb yüzə vurmaqla;**
- C) məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin cəminə bölüb yüzə vurmaqla;
- D) məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə bölüb yüzə vurmaqla;
- E) məhsul vahidinin gətirdiyi mənfəətin həcmi normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə bölüb yüzə vurmaqla;

524) Sual:Sənaye müəssisələrində istehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- A) mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin fərqinə bölüb yüzə vurmaqla;
- B) mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin hasilinə bölüb yüzə vurmaqla;
- C) mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinin cəminə bölüb yüzə vurmaqla;
- D) mənfəətin həcmi istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə bölüb yüzə vurmaqla;
- E) mənfəətin həcmi normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyərlərinə bölüb yüzə vurmaqla;

525) Sual:Realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən nə ilə fərqlənir?

- A) fərq yoxdur;
- B) realizə olunmuş məhsulun maya dəyərində tədavül xərcləri daxil edilmir;
- C) realizə olunmuş məhsulun maya dəyərində amortizasiya xərcləri daxil edilmir;
- D) realizə olunmuş məhsulun maya dəyərində sosial sığortaya ayırmalar daxil edilmir;
- E) realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri məhsulun tam maya dəyərindən göndərilmiş, lakin hələ haqqı ödənilmiş məhsulun məbləği qədəri az olur.

526) Sual:Sənaye müəssisələrində məhsulun maya dəyərində aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- A) müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- B) müəssisədə məhsulun həcmində azaldılması;**
- C) müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişməsi;
- D) istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması;
- E) istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi.

527) Sual:Maya dəyərində aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir.

- A) ümumi zavod xərcləri
- B) ümum sənə xərcləri
- C) texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər;
- D) sənə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər;
- E) inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər.

528) Sual:əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərdən hansının təsiri altında olmur?

- A) material resurslarına qiymətin dəyişməsi

- B) müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
- C) buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- D) məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
- E) məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət

529) Sual: əmtəəlik məhsulun həcmi 350 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 100 min man., ilin sonuna – 75 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- A) 375 min man
- B) 325 min man**
- C) 525 min man
- D) 175 min man
- E) 355 min man

530) Sual: əmtəəlik məhsulun həcmi 700 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 200 min man., ilin sonuna – 150 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- A) 750 min man
- B) 650 min man**
- C) 1050 min man
- D) 350 min man
- E) 710 min man

531) Sual: əmtəəlik məhsulun həcmi 250 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 80 min man., ilin sonuna – 60 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- A) 230 min man**
- B) 390 min man
- C) 110 min man
- D) 240 min man
- E) 270 min man

532) Sual: Təmər küzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- A) bu, istehsalın ekstensiv yolla təmər küzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;

- B) bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür;
- C) bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır;
- D) bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir;
- E) bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir

533) Sual:İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- A) bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- B) bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- C) bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- D) bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- E) bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir

534) Sual:Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir

- A) ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- B) texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s
- C) xammal və nəqliyyat amilləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimsənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.
- D) elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu
- E) makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti

535) Sual:Təmərküzləşmənin aqrekat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- A) dəyər göstəriciləri
- B) nisbi göstəricilər;
- C) ümumiləşdirilmiş göstəricilər;
- D) natural göstəricilər
- E) inteqral göstəricilər

536) Sual:Kombinləşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- A) texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- B) xammalın kompleks emalını təmin edir

- C) aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir;
- D) ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir;
- E) müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir.

537) Sual:İstehsal miqyasının mənfəi effekti nədir?

- A) bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- B) bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir**
- C) bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- D) bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- E) bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir

538) Sual:Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- A) belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;**
- B) belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- C) belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- D) belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- E) belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir.

539) Sual:Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- A) yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;
- B) bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və bo-yama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı;
- C) ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- D) elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənaye**
- E) istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.

540) Sual:Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

- A) ağac emalı və mebel istehsalı**
- B) musiqi alətlərinin hazırlanması
- C) polimer materialların istehsalı
- D) kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;

E) əlvan metallurgiya

541) Sual:Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir

- A) İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;
- B) İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
- C) İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- D) İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktör büroları yaratmaq mümkün olur;
- E) İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır

542) Sual: Müəssisədə 325 min man-lıq məhsul buraxılışı olmuşdur. Kənara yerinə yetirilən işin həcmi 43 min man., öz istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri 24 min man, ilin sonuna bitməmiş istehsalın həcmi 5 min man. təşkil etmişdir. əmtəlik məhsulun miqdarını təyin edin.

- A) 392 min man
- B) 397 min man
- C) 235,2 min man
- D) 368 min man
- E) 387 min man

543) Sual:Sənaye müəssisələrində seçmə əmsalı necə müəyyən olunur?

- A) işləmək arzusunda olanların sayının işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayına nisbəti kimi;
- B) işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının işləmək arzusunda olanların sayına hasili kimi;
- C) işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayı ilə işləmək arzusunda olanların sayının cəmi kimi;
- D) işləmək arzusunda olanların sayından işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının çıxılması ilə;
- E) işləmək arzusunda olanlardan seçilənlərin sayının işləmək arzusunda olanların sayına nisbəti kimi;

544) Sual:Sənayedə işçilərin plan sayını necə hesablayırlar?

- A) bazis ilindəki işçilərin sayının plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalına nisbəti kimi;
- B) bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının cəmi kimi;
- C) bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının hasili kimi;
- D) bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının fərqi kimi;
- E) plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının bazis ilindəki işçilərin sayına nisbəti kimi;

545) Sual:Sənayedə işçilərin plan sayını necə hesablayırlar?

- A) əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-ına iş üüââsinə ənaətin plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayına nisbəti kimi;
- B) plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayının əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-ına iş üüââsinə ənaətə nisbəti kimi;
- C) plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-ına iş üüââsinə ənaətin hasili kimi;
- D) plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayı ilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-ına iş üüââsinə ənaətin cəmi kimi;
- E) plan iş həjminin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayından əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi he-sa-ına iş üüââsinə ənaət çıxılır.

546) Sual:Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- A) bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar;
- B) bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;**
- C) bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar. bölünür;
- D) istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür;
- E) bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar.

547) Sual:Kadr axıcılığının motiv-lərinə aid deyil:

- A) əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması ;
- B) xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu;
- C) istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi;
- D) işin möv-süm-lü olması.
- E) ixtisasın artırılması im-kanlarının yoxluğu;

548) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- A) məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- B) istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- C) tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;
- D) hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;

E) işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi.

549) Sual:Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- A) məmulatın estetik göstəriciləri;
- B) məmulatın nəql olunma qabiliyyəti;
- C) ergonomik göstəricilər;
- D) ekoloji göstəricilər;**
- E) etibarlılıq göstəriciləri.

550) Sual:Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və gözoşşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- A) etibarlılıq göstəriciləri;
- B) məhsulun təyinatı göstəriciləri;
- C) məmulatın estetik göstəriciləri;**
- D) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri;
- E) məmulatın nəql olunma qabiliyyəti.

551) Sual:Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- A) texnolojilik göstərisiləri
- B) ergonomik göstərisilər;**
- C) məmulatın estetik göstərisiləri;
- D) patent-hüquq göstərisiləri;
- E) ekoloji göstərisilər.

552) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- A) məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- B) məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- C) istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- D) umumzavod xərcləri
- E) yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər**

553) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində innovasiyanın əsas istiqamətinə aiddir?

- A) işçilərin işə qəbulunda yenlik etmə;
- B) mühasibat hesabatlarında yenlik etmə;
- C) rentabelliğin hesablanmasında yenlik etmə;
- D) texnoloji təkmilləşdirmələr istiqamətində yenlik etmə;**
- E) məfətin bölgüsündə yenlik etmə;

554) Sual:Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- A) İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- B) İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- C) İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapmasıdır
- D) İnnovasiya - elmi-texniki tərəqqinin fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və kommersiyalaşdırılmasıdır
- E) İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir

555) Sual:Dövlət müəssisələrin innovasiya fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün hansı alətlərdən istifadə edə bilər:

- A) müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, innovasiya fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması
- B) vergi güzəştləri, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, müəssisələrin innovasiya məhsullarının dövlət tərəfindən alınması, proqnozlaşdırma, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti
- C) rəqabətin inkişafı, hüquqi bazanın yaradılması, patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması
- D) iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı, müəssisələrə güzəştli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri, innovasiya məhsuluna qiymətin dövlət tərəfindən qoyulması, fundamental tədqiqatların maliyyələşdirilməsi, sürətləndirilmiş amortizasiya siyasəti
- E) müəssisələrə güzəştli uzun müddətli kreditlərin verilməsi, vergi güzəştləri (investisiya vergi krediti), patent və müəlliflik hüquqları obyektlərinin qorunması, iri innovasiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində dövlətin payçı kimi iştirakı**

556) Sual:Sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi adi amortizasiya normasının tətbiqinə (illər üzrə bərabər faizlə) nisbətən investisiyanın səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- A) layihə çərçivəsində fondvermini artırır;
- B) layihə çərçivəsində əmək məqsuldarlığını artırır;

- C) xalis cari dəyəri artırır;
- D) layihə çərçivəsində məhsulun maya dəyərini azaldır;
- E) layihə çərçivəsində əmək haqqını azaldır.

557) Sual:İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- A) riskin səviyyəsi;
- B) material xərcləri;
- C) enerji xərcləri;
- D) məhsulun maya dəyəri;
- E) əmək haqqı xərcləri.

558) Sual:İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- A) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi;
- B) illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi;
- C) illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi;
- D) illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi;
- E) illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi.

559) Sual:İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- A) xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür;
- B) diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür;
- C) xalis cari dəyəri sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;
- D) xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;
- E) investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür.

560) Sual:Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- A) hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rəy-yon;
- B) layihə istehsal gücü;
- C) əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi;
- D) tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri;
- E) işçilərin əmək məhsuldarlığı.

561) Sual:Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- A) əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadel" üzrə tapşırıqlar;
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu;
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
- D) ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titullar siyahıları;
- E) tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram.

562) Sual:Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- A) mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- B) müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- C) yeni tikintiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;
- D) müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;
- E) əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi;

563) Sual:Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- A) əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadel" üzrə tapşırıqlar
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
- D) ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titullar siyahıları
- E) tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram

564) Sual:Aşağıdakılardan hansı titullar siyahısına aid deyil?

- A) hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon;
- B) layihə istehsal gücü
- C) əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi;
- D) tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- E) işçilərin əmək məhsuldarlığı.

565) Sual:Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- A) ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
- B) növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi
- C) avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- D) istehsal tsikli müddətinin azaldılması**
- E) mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması

566) Sual:İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı keyfiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- A) belə bir fərq yoxdur;
- B) istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- C) yalnız mübadilə istehlak dəyərinə malik olub və istehlak dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
- D) istehlak və mübadilə dəyərinə malik olan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır;**
- E) yalnız istehlak dəyərinə malik olub və mübadilə dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır

567) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əsas fondlardan istifadə səmərəliliyini müəyyən edən amillər aid deyil?

- A) sənaye müəssisələrində elm və texnikanın ən yeni nailiyyətlərindən daha geniş istifadə edilməsi;
- B) sənaye müəssisələrində ən faydalı təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyələrinin düzgün müəyyən edilməsi;
- C) əsas fondların funksional tərkibinin uzlaşdırılmasının optimallıq dərəcəsi;
- D) avadanlıq parkının texnoloji quruluşunun təkmilləşdirilməsi;
- E) əsas fondların bərpa dəyərinin artması.**

568) Sual:Sənaye müəssisəsinin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- A) qurulmuş avadanlıqların sayı
- B) istehsal meydançalarının sahəsi
- C) avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması
- D) avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi**
- E) avadanlığın vaxt fondu

569) Sual:İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- A) istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- B) fondverimi
- C) növbəlilik əmsalı**

D) avadanlıqlardan istifadə əmsalı

E) əsas fondların rentabelliği

570) Sual:Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

A) avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması

B) növbəlilik əmsalının artırılması

C) avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması

D) il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması

E) xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə

571) Sual:Sənayedə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil

A) avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması

B) material emalının sürətinin artırılması

C) xammal və materialları istehsal hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

D) avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi

E) istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və müntəzəm, boşdayanma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda gəlməsini təmin edilməsi

572) Sual:Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir

A) avadanlıq balansı tərtib etmək

B) istehsal gücünü müəyyənləşdirmək

C) istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək

D) əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

E) amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək

573) Sual:Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

A) istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək

B) kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək

C) əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək

D) əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

E) avadanlıq balansı tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək

574) Sual:Sənayenin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

A) elmi-texniki tərəqqi

B) istehsal edilən məhsulun mürəkkəbliik dərəcəsi

C) kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi

D) istehsalın təmər küzləşmə səviyyəsi

E) istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi

575) Sual:Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

A) il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

B) il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

C) il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi;

D) əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

E) il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

576) Sual:əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

A) əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti

B) iqtisadi və sosial

C) fondverimi və köhnəlmə müddəti

D) fondtutumu və təzələnmə əmsalı

E) fondverimi və növbəlilik əmsalı

577) Sual:Fərz edək ki, sənaye müəssisəsində bir il ərzində 5000 hissə hazırlanıb və onların istehsalına 18200 kq polad istehlak edilmiş, bir ədəd hissəyə məsrəf norması 3,9 kq olarsa onda bu müəssisədə polada qənaətin miqdarı nə qədər olar?

A) 14196 kq;

B) 3384,6 kq;

C) 9666,7 kq;

D) 16917,9 kq;

E) 1300 kq;

578) Sual:Sənaye müəssisəsində bitməmiş istehsalda maya dəyəri 210 min manat və hazır məhsulun maya dəyəri 420 min manat olarsa onda məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi nə qədərdir?

- A) 2;
- B) 0,5;**
- C) 210;
- D) 630;
- E) 4;

579) Sual:Sənaye müəssisələrində məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi necə hesablanır?

- A) hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin fərqi kimi;
- B) hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin cəmi kimi
- C) hazır məhsulun maya dəyərinin bitməmiş istehsalda maya dəyərinə nisbəti kimi;
- D) bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hazır məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;**
- E) hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hasili kimi

580) Sual:Sənaye müəssisəsində natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi 1000 ədəd, məhsul vahidinin maya dəyəri 432 min manat, məhsul istehsalı müddəti 0,4 gün və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma əmsalı 0,5 olarsa onda dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi nə qədərdir?

- A) 86400 min manat;**
- B) 216000 min manat;
- C) 34560 min manat;
- D) 540000 min manat;
- E) 43200 min manat;

581) Sual:Sənaye müəssisələrində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

- A) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin cəmi kimi;
- B) məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- C) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;**
- D) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;

E) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;

582) Sual:Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

A) məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;

B) məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;

C) məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;

D) məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi;

E) məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;

583) Sual:Sənaye müəssisələrində il ərzində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

A) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi

B) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi

C) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi

D) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi

E) natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi;

584) Sual:İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

A) 30 faizi

B) 45-50 faizi

C) 55 faizi

D) 75-80faizi

E) 5 faizi

585) Sual:İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- A) 25-30 faizi
- B) 40-45 faizi
- C) 60-65 faizi**
- D) 70-75 faizi
- E) 80-85faizi

586) Sual:İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- A) 80 faizi;
- B) 20 faizi;**
- C) 65 faizi;
- D) 35 faizi;
- E) 75 faizi;

587) Sual:İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- A) 7 faizi;
- B) 23 faizi
- C) 45 faizi
- D) 25 faizi;**
- E) 15 faizi

588) Sual:İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- A) 5 - 10 faizi
- B) 15-20 faizi
- C) 25-30 faizi
- D) 40-55 faizi
- E) 70-80 faizi**

589) Sual:Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- B) qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- C) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;
- D) nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;**
- E) nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur.

590) Sual:Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əm
- B) oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur;
- C) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- D) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;**
- E) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur

591) Sual:Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- B) hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- C) hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;
- D) hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi.
- E) hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur**

592) Sual:Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- A) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- B) materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- C) materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrünə vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur;
- D) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- E) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;

593) Sual: Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- A) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- B) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;**
- C) iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- D) orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur;
- E) iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur;

594) Sual: Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi
- B) məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmə nisbəti kimi
- C) məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- D) məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- E) məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur.

595) Sual: əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- A) natural göstəricilər;
- B) texnolojilik göstəriciləri;**
- C) şərti-natural göstəricilər;
- D) əmək göstəriciləri;
- E) dəyər göstəriciləri.

596) Sual:Kimilər üçün əməyin ödənilməsinin dolaylı işəməzd formasından istifadə olunur?

- A) əsas fəhlələr;
- B) köməkçi fəhlələr;**
- C) mütəxəssislər;
- D) xidmətçilər;
- E) rəhbərlər.

597) Sual:Sənaye müəssisələrində tarif cədvəlinin diapozonu necə hesablanır

- A) ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- B) ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- C) ən yüksək dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;**
- D) ən yüksək dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;
- E) I dərəcənin tarif maaşının ən yüksək dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;

598) Sual:Sənaye müəssisələrində tarif əmsalı necə hesablanır?

- A) hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- B) hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;**
- C) hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- D) hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;
- E) I dərəcənin tarif maaşının hər bir dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;

599) Sual:əməyin ödənilməsinin işəməzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- A) görülən işlərin dəqiq hesablanması mükünlüyü;**
- B) texnoloji qaydaların pozulması
- C) avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi;
- D) materiallardan israfçılıqla istifadə olunması;
- E) əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi;

600) Sual:Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- A) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- B) əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;**

C) ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;

D) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

E) mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;

601) Sual:Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

A) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi;

B) istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;

C) yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;

D) əmək intizamının səviyyəsi;

E) mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;

602) Sual:Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin sosial amillərinə aid deyil?

A) ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;

B) sosial nikbinlik və gələcəyə inam;

C) istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;

D) kadrların mədəni-texniki və mənəvi-siyasi səviyyələri;

E) işçilərin mənəvi stimullaşdırma dərəcə və səviyyələri;

603) Sual: Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri var?

A) bitki və heyvan mənşəli

B) süni və təbii

C) birinci və ikinci

D) mineral, süni və əsas

E) mineral, süni və ikinci

604) Sual:Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

A) faydalı qazıntıdan ehtiyatın həcmi;

B) əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti;

C) zənginləşdirilmiş xammalın hər tonunun maya dəyəri;

D) sahibkarlıq mühiti;

E) əmək məhsuldarlığı;

605) Sual:Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

A) tikintinin müddəti

B) faydalı əzıntının fiziki-kimyəvi tərkibi, keyfiyyəti;

C) faydalı qazıntının çıxarılma şəraiti □ açıq və ya şaxta üsulu;

D) zənginləşdirilmiş hər ton xammala əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləği;

E) materialtutumluğunun səviyyəsi

606) Sual:Həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

A) A və S1;

B) S1;

C) B;

D) S2;

E) S1 və B;

607) Sual:Kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

A) A;

B) S1;

C) B;

D) S2;

E) S2 və B;

608) Sual:Kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar hansı qrupa aiddir?

A) A;

B) S1;

- C) B;
- D) S2;
- E) S2 və B;

609) Sual:Kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- A) A;
- B) S1;
- C) B;
- D) S2;
- E) A və B;

610) Sual:Kəşfolma və hazırlıq dərəcələrinə görə ehtiyatların hansı kateqoriyalara bölünürlər?

- A) A1, A2, S1, S2
- B) S1, S2,S3,S4
- C) A1, A2, A3, A4
- D) A, B, S, D
- E) A, B, S1, S2

611) Sual:Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- A) dövrüyyə fondlarının həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- B) topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- C) dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- D) topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi**
- E) dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığın dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi

612) Sual:Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- A) topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- B) dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- C) dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrədəki günlərin sayına nisbəti kimi

E) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

613) Sual:Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- A) dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- B) xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- C) xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- D) təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər**
- E) xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar

614) Sual:Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- A) istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun maya dəyərindən;
- B) istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- C) istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- D) istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun maya dəyərindən və əməyin təşkilindən
- E) istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun maya dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən**

615) Sual:Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- A) istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi
- B) debitor borclərinin həcmi və tərkibi**
- C) istehsal tsiklinin uzunluğu
- D) məhsulun maya dəyəri
- E) istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.

616) Sual:Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- A) topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- B) dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;**
- C) dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- D) dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- E) istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.

617) Sual:Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min

manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- A) 2,4
- B) 2,4
- C) 4,8
- D) 6
- E) 12

618) Sual:Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- A) 0,1
- B) 0,2**
- C) 0,3;
- D) 0,4;
- E) 0,6

619) Sual:I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- A) 150 min man
- B) 160 min man;
- C) 180 min man;**
- D) 200 min man
- E) 260 min man

620) Sual: Məhsul vahidinin istehsalına gətirilmiş xərclər in illik məbləği necə hesablanır?

- A) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi
- B) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi
- C) əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasili kimi
- D) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi**
- E) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik

əmsalına nisbəti kimi

621) Sual:Sənaye müəssisələrində gətirilmiş ümumi vaxt məsrəfi necə hesablanır?

- A) mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin nisbəti kimi;
- B) mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin hasili kimi;
- C) mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin cəmi kimi;
- D) mexanikləşdirilmiş üsulla əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- E) mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fərqi kimi;

622) Sual:Sənaye müəssisələrində məhsuldarlıq əmsalı necə hesablanır?

- A) ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə hasili kimi;
- B) ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumuna nisbəti kimi;
- C) ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə cəmi kimi;
- D) ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə fərqi kimi;
- E) ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahla fəhlələrin sayının hasili kimi;

623) Sual: Elektrikləşdirilmənin səviyyə göstəriciləri:

- A) istehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı
- B) əməyin elektrikle silahlandırılması
- C) fondla silahlanma
- D) enerji tutumlu
- E) enerji vermə

624) Sual: Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektricləşmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- A) 1,5
- B) 0,7
- C) 2

D) 0,4

E) 3,5

625) Sual:Sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət əmsalı necə hesablanır?

A) dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;

B) dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının hasili kimi;

C) dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;

D) dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;

E) fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.

626) Sual:Məhsul vahidinin istehsalına gətirilmiş xərclər in illik məbləği necə hesablanır?

A) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi;

B) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

C) əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasili kimi;

D) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

E) əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;

627) Sual:əməyin elektrik silahlılığı əmsalı necə hesablanır?

A) texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;

B) elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti

C) fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;

D) fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;

E) qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.

628) Sual:əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

A) fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;

B) əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;

C) əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;

D) fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti

E) fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;

629) Sual: Sənaye müəssisəsində ümumi istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi 4500 min kvt, texnoloji ehtiyaqlara istehlak olunmuş elektrik enerjisinin həcmi 3600 min kvt olarsa onda müəssisədə elektrik enerjisinin istehlak quruluşunu hesablayın.

A) 125 %

B) 80,5%

C) 80 %

D) 82,5%

E) 65,2%

630) Sual: Sənaye müəssisəsində il ərzində istehlak olunan bütün enerjisinin həcmi 8500 min kvt, il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi 6800 min kvt olarsa onda müəssisədə istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalını hesablayın.

A) 1,25

B) 1700

C) 1,5

D) 0,8

E) 0,6

631) Sual: əgər mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, maşınlı istehsalda məşğul işçilərin sayı 20 nəfər, ümumi işçilərin sayı 70 nəfər, istehsalın mexanikləşdirmə üsulunda məşğul 35 norma/saat, ümumi əmək xərci 70 norma/saat olarsa, əməyin mexanikləşdirilmə səviyyəsini hesablayın

A) 0,67

B) 1,5

C) 0,3

D) 3,5

E) 0,5

632) Sual: Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

A) elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi

B) elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi

C) elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

D) elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi

E) avtomatlaşdırma

633) Sual: Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

A) istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

B) elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi

C) elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyanın kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

D) avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyanın kəşf olunması

E) avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

634) Sual: Yeni texnikanın səmərəliliyi necə hesablanır?

A) bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

B) yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

C) bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin fərqlərinin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

D) köhnə texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına hasili kimi;

E) bazis və yeni texnikanın tətbiqi üçün gətirilən xərclərin cəminin natural ölçüdə yeni texnikanın tətbiqindən sora istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;

635) Sual: Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

A) elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi

B) elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi

C) elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi;

D) elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi

E) avtomatlaşdırma

636) Sual:Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- A) istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- B) elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlaşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- C) elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- D) avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması
- E) avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

637) Sual:Elektrik enerjisinin istehlək quruluşu necə hesablanır?

- A) texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcmninin cəmi;
- B) texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcmi ilə elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcmninin hasili;
- C) texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcmninin elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcminə nisbəti;
- D) elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcmindən texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcmi çıxılır;
- E) elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcmninin texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcminə nisbəti.

638) Sual:İstehsalın elektricləşdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- A) il ərzində istehlək edilmiş bütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmninin il ərzində istehlək edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- B) il ərzində istehlək edilmiş elektrik enerjisinin həcmninin il ərzində istehlək edilmiş áütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;
- C) qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlək edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- D) qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlək edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi
- E) texnoloji ehtiyaclərə istehlək olunan elektrik enerjisinin həcmninin elektrik enerjisi istehləkının ümumi həcminə nisbəti kimi.

639) Sual:Aşağıdakılardan hansı indikativ planlaşdırmanın funksiyalarına aid deyil?

- A) strateji;
- B) operativ;
- C) tənzimləyici;
- D) təshihedici;

E) məlumatverici;

640) Sual:İndikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası istehsalın iqtisadi cəhətini qiymətləndirmək, təhlil etmək, ümumiləşdirmək üçün meyar və göstəricilər sisteminin işlənilib hazırlanması işini icra edir?

A) strateji;

B) operativ;

C) tənzimləyici;

D) təshihedici;

E) məlumatverici;

641) Sual:İndikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasından ibarətdir?

A) strateji;

B) operativ;

C) tənzimləyici;

D) təshihedici;

E) məlumatverici;

642) Sual:Sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında istifadə olunan ən əhəmiyyətli metod hansıdır?

A) təşkilati metodu;

B) balans metodu;

C) inzibati metodu;

D) iqtisadi metodu;

E) ekspert qiymətləndirmə metodu.

643) Sual:Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planda:

A) müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

B) işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

C) ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;

D) planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;

E) müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.

644) Sual:Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- A) məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi;
- B) problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri;
- C) alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi;
- D) qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi;
- E) istehsal prosesinin üsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi.

645) Sual:İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- A) idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- B) idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- C) idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- D) idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- E) idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.

646) Sual:Seçilmiş prioritetlər üzrə lazımi vəzifələri tamamilə və həm də sürətlə həll etmək üçün zəruri olan iqtisadi şəraitin yaradılması və onun elmi cəhətdən əsaslandırılması indikativ planlaşdırmanın hansı funksiyasına aiddir?

- A) strateji;
- B) operativ;
- C) tənzimləyici;
- D) təshihedici;
- E) məlumatverici;

647) Sual:Sənayenin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- A) analitik-hesablama metodu;
- B) təcrübi-eksperimental metodu;
- C) iqtisadi metodu;
- D) balans metodu;
- E) inzibati metodu;

648) Sual:Sənayenin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- A) təşkilati metodu;
- B) təcrübi-eksperimental metodu;
- C) inzibati metodu;
- D) iqtisadi metodu;
- E) ekspert qiymətləndirmə metodu.

649) Sual:Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- A) işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması;
- B) müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi;
- C) işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri;
- D) əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər;
- E) əməyin normalaşdırılması.

650) Sual:İdarəetmə prosesi nədir?

- A) rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür;
- B) müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmağın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür;
- C)
- D) gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür;
- E) işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür;
- F) idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür;

651) Sual:Sənayenin istehsal proqramının göstəricilər sisteminə nələr aiddir?

- A) rəqiblərin istehsal gücü, bazardakı məhsulların keyfiyyəti, əmək məhsuldarlığı
- B) rəqiblərin illik dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, işçi heyətinin sayı və əmək məhsuldarlığı
- C) ümumi məhsul, əmtəəlik məhsulun həcmi, realizə olunmuş məhsul

- D) mövcud və potensial istehsal gücü, faktiki və potensial satış həcmi
- E) işçilərin sayı, məhsul nomenklaturası, keyfiyyəti, qiyməti və maya dəyəri

652) Sual:Hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürəti necə hesablanır?

- A) sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- B) hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- C) sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- D) sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- E) sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.

653) Sual:Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- A) maşınqayırmanın metal-tutumlu istehsalları;
- B) əsas kimya müəssisələri;
- C) pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- D) neft emalı müəssisələri;
- E) qara və əlvan metallurjiya.

654) Sual:Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- A) pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- B) elektrometallurjiya müəssisələri;
- C) elektrokimya müəssisələri;
- D) süni liflər istehsal edən müəssisələr;
- E) yüngül metallar (alüminium və.s) istehsalları.

655) Sual:Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməməlidir?

- A) metaltutumu az olan maşınqayırma istehsalları;
- B) pambıq parça müəssisələri;
- C) mebel istehsalı müəssisələri;
- D) neft emalı müəssisələri;

E) qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.

656) Sual:Yeni tikiləcək müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların istehlakçıları çox olarsa, onda belə müəssisələr necə yerləşdirilməlidir?

A) istehlak rayonuna yaxın;

B) əhalinin sıx yerləşdiyi rayonda;

C) xammal bazasına yaxın;

D) enerji mənbələrinə yaxın;

E) əhalinin alıcılıq qabiliyyəti yüksək olan payonlarda.

657) Sual:Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

A) ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr;

B) pambıqtəmizləmə müəssisələri;

C) mebel istehsalı müəssisələri

D) neft emalı müəssisələri

E) qara və əlvan metallurgiya müəssisələri

658) Sual:Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

A) ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr

B) pambıqtəmizləmə müəssisələri

C) mebel istehsalı müəssisələri

D) neft emalı müəssisələri]

E) qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.

659) Sual:Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nda iqtisadi, coğrafi və tarixi baxımdan iqtisadi rayonları fərqləndirən amillərə aid deyil?

A) iqtisadi-coğrafi mövqeyi;

B) təbii şəraiti və ehtiyatları;

C) əhalinin məskunlaşması səviyyəsi;

D) tarixi inkişaf xüsusiyyətləri;

E) əhalinin yaş strukturu.

660) Sual:Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının əsas vəzifələrinə aid deyil?

- A) müasir tipli infrastruktur obyektlərinin yaradılması, mövcud obyektlərin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması;
- B) əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatının yaxşılaşdırılması;
- C) tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;
- D) əhalinin məşğulluq səviyyəsinin artırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;
- E) yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması.

661) Sual:Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- A) yeyinti sənayesi müəssisələri;
- B) kimya müəssisələri;
- C) süni liflər istehsal edən müəssisələr;
- D) neft emalı müəssisələri;
- E) qara və əlvan metallurgiya.

662) Sual:Sənaye sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- A) elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- B) istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- C) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi
- D) istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi
- E) idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi

663) Sual:Sahənin bütünlükdə sənayeni (və ya digər sahəni) inkişaf sürətinə görə qabaqlama əmsalı necə hesablanır

- A) sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- B) hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;**
- C) sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- D) sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- E) sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.

664) Sual:Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- A) həmçinin xammal və material istehlak etmələr;

- B) yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- C) oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;
- D) xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurmurlar;
- E) iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənilirlər.

665) Sual:Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- A) həmcins xammal və material istehlak edirlər;
- B) xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- C) oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;
- D) məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır;
- E) iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.

666) Sual:əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın kompleks emalına görə
- B) tullantılardan istifadəyə əsaslanan**
- C) xammalın ardıcıl emalına görə
- D) üfiqi kombinələşdirmə
- E) şaquli kombinələşdirmə

667) Sual:Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- A) şaquli kombinələşdirmə
- B) xammalın kompleks emalı
- C) tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- D) üfiqi kombinələşdirmə**
- E) qarışıq əlaqələr

668) Sual:Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın ardıcıl emalı**
- B) xammalın kompleks emalı
- C) texnoloji mərhələ üzrə
- D) üfiqi kombinələşdirmə

E) istehsal-texniki kombinləşdirmə

669) Sual: Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın ardıcıl emalı
- B) texnoloji mərhələ üzrə
- C) xammalın kompleks emalı
- D) tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- E) texniki kombinləşdirmə

670) Sual: Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinləşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?

- A) texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- B) texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- C) istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- D) istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir
- E) istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır

671) Sual: Kombinləşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- A) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- B) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- C) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- D) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- E) kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür.

672) Sual: Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- A) maşınqayırma
- B) metallurgiya
- C) neft emalı sənayesi
- D) neft-kimya sənayesi
- E) yeyinti sənayesi

673) Sual:Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə mümkün deyildir?

- A) ağac emalı sənayesi
- B) metallurgiya
- C) yeyinti sənayesi
- D) hasilat sənayesi**
- E) emal sənayesi

674) Sual:Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- A) əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- B) əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün**
- C) əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- D) avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün
- E) kütləvi və seriyalı istehsallar üçün

675) Sual:Toxuculuq kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- A) xammalın kompleks emalına görə
- B) xammalın ardıcıl emalına görə**
- C) tullantılardan istifadəyə görə
- D) istehsal-texniki
- E) üfiqi kombinləşmə

676) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- A) istehsal prosesinin başlanması
- B) istehsal prosesindəki fasilələr;
- C) iş yerlərində izafi ehtiyatların olması;
- D) istehsal sahələrinin artıqlığı
- E) istehsalın ixtisaslaşması**

677) Sual: Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (ə- əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, En – normativ səmərəlilik əmsalı).

- A) $\Theta \times E_n + C/T \rightarrow \min$

B) $\Theta \times C + T E_n \rightarrow \min$

C) $\Theta + TC \rightarrow \min$

D) $E_n / \Theta + C \rightarrow \min$

E) $\Theta + T + C \rightarrow \min$

678) Sual:Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (Θ - əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, E_n – normativ səmərəlilik əmsalı).

A) $\Theta \times E_n + C \rightarrow \min$

B) $\Theta + T \times E_n \rightarrow \min$

C) $\Theta + T/C \rightarrow \min$

D) $\Theta/E_n + C \rightarrow \min$

E) $\Theta/T + C \rightarrow \min$

679) Sual:Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəli variant hesab olunur?

A) əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 72 mln. man;

B) əsaslı vəsait qoyuluşu 80 mln. man və məhsulun maya dəyəri 62 mln. man;

C) əsaslı vəsait qoyuluşu 26 mln. man və məhsulun maya dəyəri 68 mln. man;

D) əsaslı vəsait qoyuluşu 40 mln. man və məhsulun maya dəyəri 65 mln. man;

E) əsaslı vəsait qoyuluşu 50 mln. man və məhsulun maya dəyəri 64 mln. man;

680) Sual:Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəsiz variant hesab olunur?

A) əsaslı vəsait qoyuluşu 90 mln. man və məhsulun maya dəyəri 75 mln. man;

B) əsaslı vəsait qoyuluşu 85 mln. man və məhsulun maya dəyəri 66 mln. man;

C) əsaslı vəsait qoyuluşu 35 mln. man və məhsulun maya dəyəri 69 mln. man;

D) əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 70 mln. man;

E) əsaslı vəsait qoyuluşu 25 mln. man və məhsulun maya dəyəri 63 mln. man;

681) Sual: əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

A) torpaq

B) kapital

C) əmək (iş qüvvəsi)

D) sahibkarlıq qabiliyyəti

E) xammal

682) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

A) fondverimi

B) gəlir

C) rentabellik

D) material tutumu

E) əmək tutumu

683) Sual: $E_n = 0.2$ olarsa, gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ daha əlverişli hesab oluna bilər, əgər: I variant – kapital qoyuluşu (K_1)=8 min man., maya dəyəri (C_1)=10 min man, II variant - $K_2=9$ min man., $C_2=12$ min man, III variant - $K_3=11$ min man., $C_3=9$ min man

A) birinci

B) ikinci

C) üçüncü

D) bütün sadalananlar

E) sadalananlardan heç biri

684) Sual: Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=11$ min man. və maya dəyəri $C_1=11,5$ min man., II variant üzrə: $K_2=14$ min man. və $C_2=10,5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

A) 3 il

B) 0,33 il

C) 7 il

D) 2 il

E) 5 il

685) Sual: Gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ hansı variantda daha üstün olar. əgər, I variant üzrə kapital qoyuluşu $K_1=5$ min man. və maya dəyəri $C_1=2$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=4$ min man., III variant üzrə: $K_3=8$ min man. və $C_3=5$ min man. $E_n=0,2$

A) birinci

B) ikinci

C) üçüncü

- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

686) Sual: Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=10$ min man. və maya dəyəri $C_1=3$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- A) 1 il
- B) 0,5 il
- C) 7 il
- D) 2 il**
- E) 5 il

687) Sual:Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- A) müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- B) bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- C) müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir;
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir
- E) müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir.**

688) Sual:Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- A) müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- B) buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- C) elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- D) müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- E) buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması

689) Sual: Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- A) 60 faiz
- B) 50 faiz

- C) 65 faiz
- D) 80 faiz
- E) 70 faiz

690) Sual:Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- A) məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- B) ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- C) bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- D) bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmullatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- E) aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı

691) Sual:İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas gös-təriciləri hansılardır?

- A) məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- C) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- D) ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- E) məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi

692) Sual:Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsala yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- B) istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- C) bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperaslaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- D) istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- E) istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir.

693) Sual:əmtəə birjasında idarə heyətinin səlahiyyətinə aid deyil:

- A) uçotun təşkili və aparılması, müəyyən edilmiş statistik hesabatların hazırlanması, birjanın təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin təmin olunması;
- B) birja əmlakının əldə edilməsi və satılması və birja komitəsinin sərənjamı ilə onun adından digər hüquqi əməliyyatların həyata keçirilməsi;
- C) birja üzvlüyünə qəbul olunma, birja üzvlüyündən azad olunma məsələlərinin nəzərdən keçirilməsi və həll olunması;
- D) muzdla işləyən və birja üzvü olmayan işçilərin və qulluqçuların işə qəbulunun və işdən azad olunmasının həyata keçirilməsi;
- E) birjanın kommersiya məlumatlarının dərij olunması və reklam fəaliyyətinin təşkili.

694) Sual:əmtəə birjasında kotirovka komissiyasının əsas vəzifəsi:

- A) birjada əqdlərin bağlanması zamanı qiymətlərin müxtəlif növlərinin uçotunun təşkil etməkdən ibarətdir;
- B) birja ticarətinə daxil olan əmtəələrin ekspertizasını həyata keçirməkdən ibarətdir;
- C) birja zalında birja ticarətinin həyata keçirilməsini təmin etməkdir;
- D) birjada əqdlərin bağlanması üçün zəruri materiallarla təmin etməkdən ibarətdir;
- E) birjada əqdləri sənədləşdirməkdən, tərəflərin müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etməkdən ibarətdir.

695) Sual:Birja ticarət qaydalarında nə öz əksini tapmır?

- A) birja sövdələşmələrinin aparılması qaydası;
- B) birja ticarəti qaydalarını pozmağa görə sanksiyalar;
- C) birja əqdlərinin növləri;
- D) birja əqdlərinin qeydə alınması və uçotu qaydası;
- E) birjanın zəruri struktur bölmələrinin yaradılması qaydası.

696) Sual:əmtəə birjasında birja komitəsinin (şurasının) səlyaihətlərinə nə daxil deyil?

- A) nizamnamə kapitalına əlavə payların qoyulması qaydası və müddətini müəyyən etmək;
- B) idarə heyətinin hesabatlarına baxmaq;
- C) müqavilə bağlamaq, birjanın əmlakına və vəsaitlərinə sərənjam vermək;
- D) birja ticarətinin gününü və saatını müəyyən etmək;
- E) brokerlər üçün ixtisas imtahanlarını həyata keçirməyi, onların birjada qeydiyyatını təşkil etmək.

697) Sual:əmtəə birjasının idarəetmə orqalarına nə daxil deyil?

- A) birja komitəsi (şurası);

- B) idarə heyəti;
- C) tarif şurası;
- D) kotirovka komissiyası;
- E) arbitraj komissiyası.

698) Sual:əmtəə birjasında ticarət qaydaları hansı orqan tərəfindən təsdiq edilir?

- A) birjanın prezidenti;
- B) birjanın idarə heyəti;
- C) birjanın ümumi yığıncağı;
- D) birjanın kotirovka komissiyası;
- E) birjanın arbitraj komissiyası.

699) Sual:Aşağıdakılardan hansı birja əqdlərinin növünə aid deyil?

- A) real əmtəənin alqı-satqısına dair əqdlər;
- B) forvard əqdləri;
- C) fyuçers əqdləri;
- D) opsiyon əqdləri;
- E) françayz əqdləri;

700) Sual:Sənaye müəssisəsində istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- A) iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması;
- B) plan ili üçün görüləcək işin həcmi;
- C) avadanlıqdan istifadə əmsalı;
- D) avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi);
- E) növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı);